

SAFA – ATL - MARK_suhdannekysely_11/2024

VERTAILU

15.11.2024 ps

11/2024 – vastaajia 317 kpl

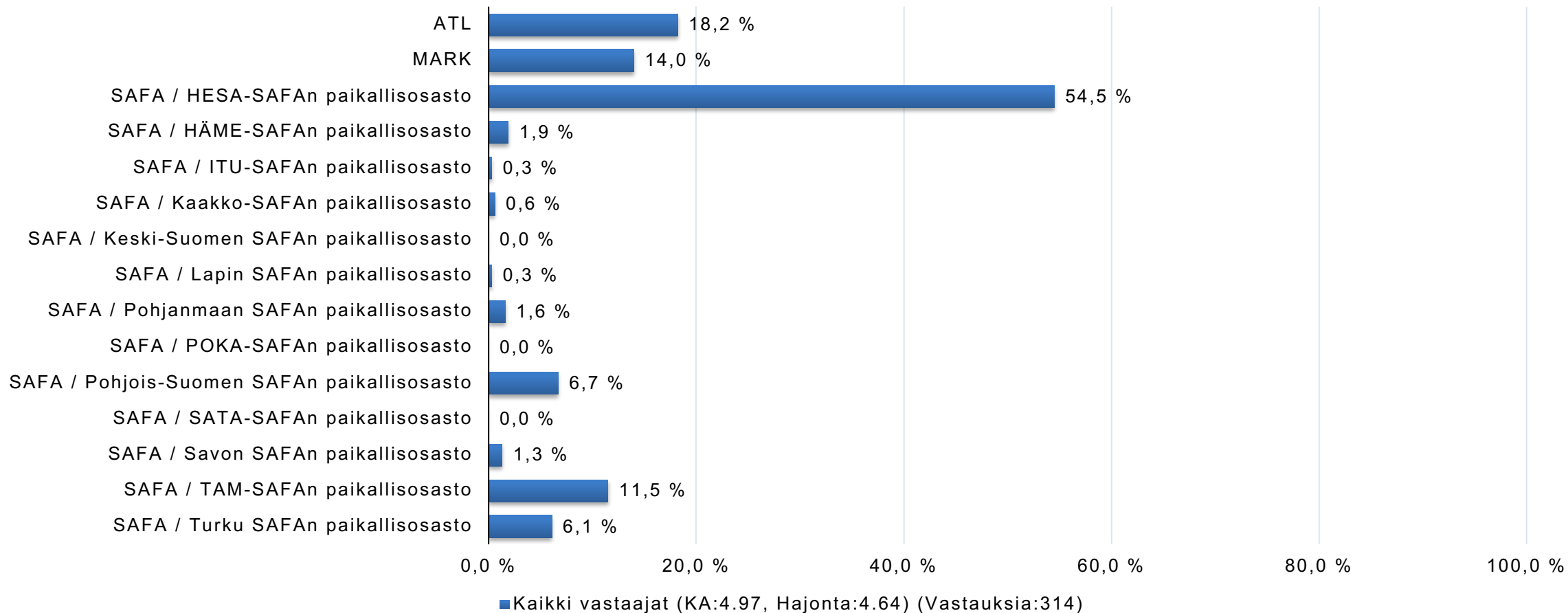
3/2024 – vastaajia 312 kpl

5/2023 – vastaajia 254 kpl

11/2022 – vastaajia 240 kpl

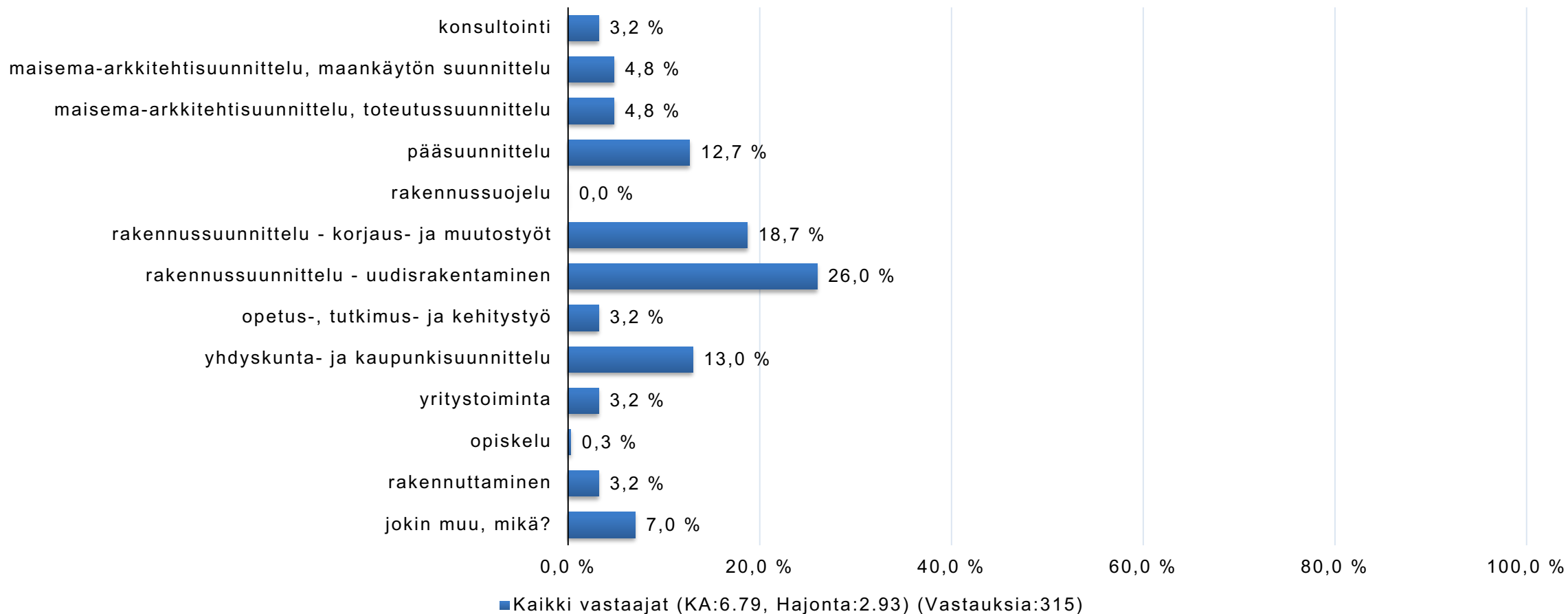
VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

1. JÄSENYYS

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

2. PÄÄTEHTÄVÄNI

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

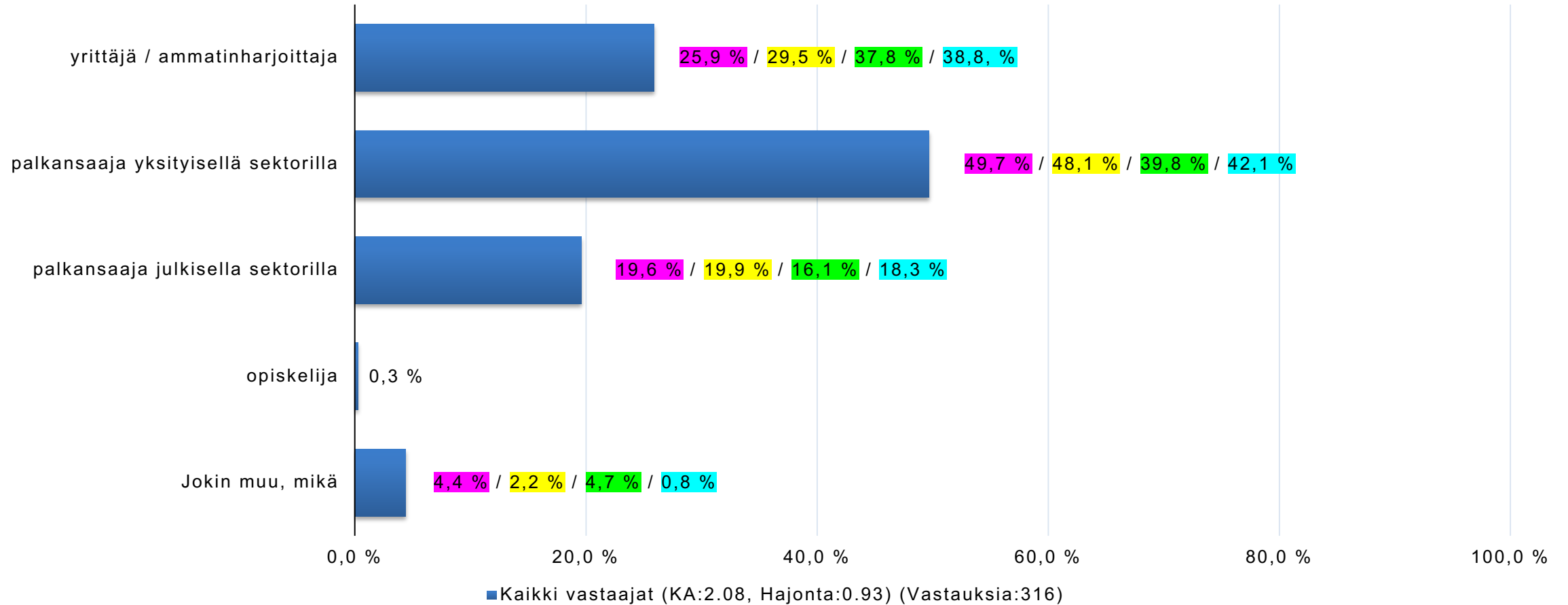
2. PÄÄTEHTÄVÄNI - jokin muu, mikä? (Kaikki vastaajat)

- työtön
- Viranomaistyö, rakennussuojelu, restaurointi
- Sisustussuunnittelu
- Uudisrakentaminen tai korjausrakentamisen, myös pääsuunnittelu
- tarjoustoiminta
- kiinteistökehittäminen
- Työtön
- Rakennussuunnittelu sekä uudis että korjaus
- Rakennusvalvonta
- Tilahallinnointi
- projektiarkkitehti
- Kaupunkisuunnittelu
- Työtön vuodesta 2020, sitä ennen pitkä ura julkisen rakentamisen parissa
- Rakennusvalvonta
- Strateginen hankekehitys
- useampi vaihtoehto: pääsuunnittelu, rakennussuunnittelu sekä uudisrakentamisessa että korjaus- ja muutostyöt, rakennussuunnittelu, rakennussuojelu, yritystoiminta, yhdyskunta- ja kaupunkisuunnittelu
- Toimitilajohto
- kiinteistökehitys
- yhdistystoiminta
- Hankesuunnittelu
- Muotoilun ja arkkitehtuurin sekatyö.
- rakennusvalvonta

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

3. TOIMENKUVANI

Vastaajia 316 kpl / Vastaajia 312 kpl / vastaajia 254 kpl / vastaajia 240 kpl

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

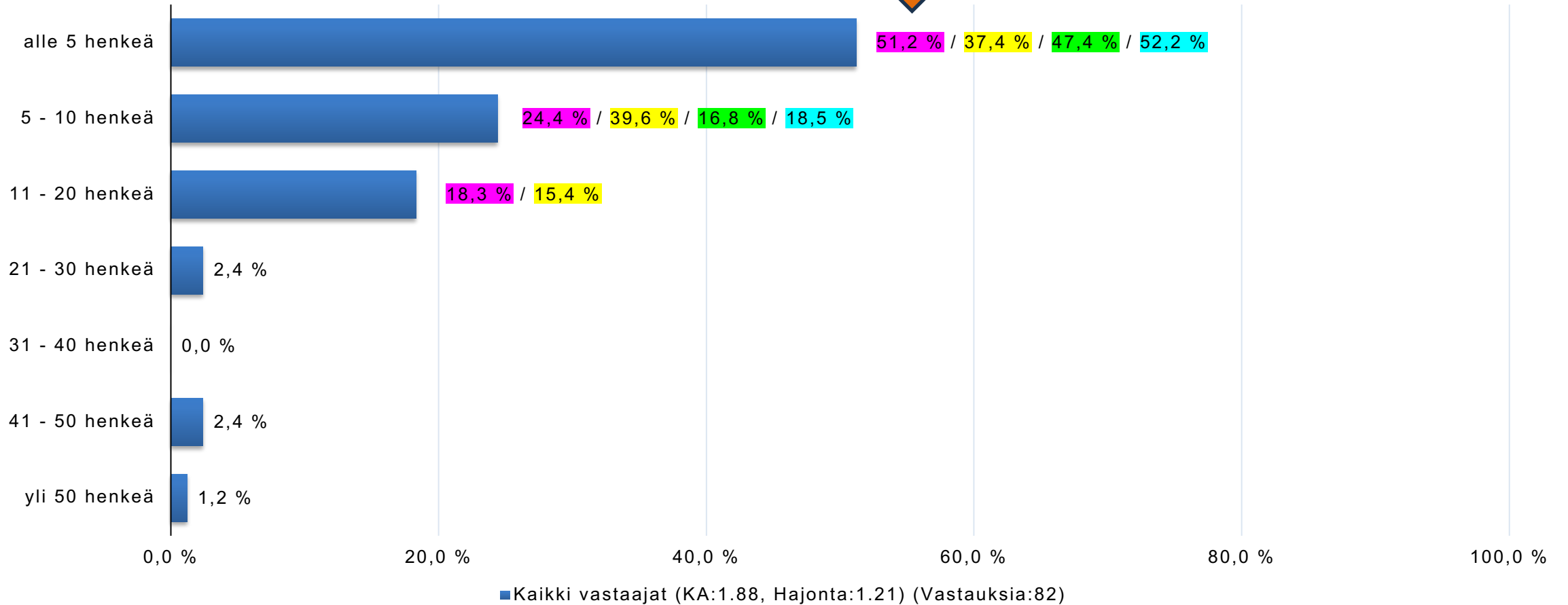
3. TOIMENKUVANI - Jokin muu, mikä (Kaikki vastaajat)

- työtön
- viranomainen sekä yrittäjä
- Työtön
- Työtön
- Työtön
- palkansaaja yksityisellä sektorilla, lomautettuna 6.3.2024 lähtien
- Ei ole
- Työtön
- työtön, ennen palkansaaja yksityisellä sektorilla
- työtön
- työtön
- Tytär
- Palkansaaja yliopistossa
- Palkansaaja, yliopisto

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

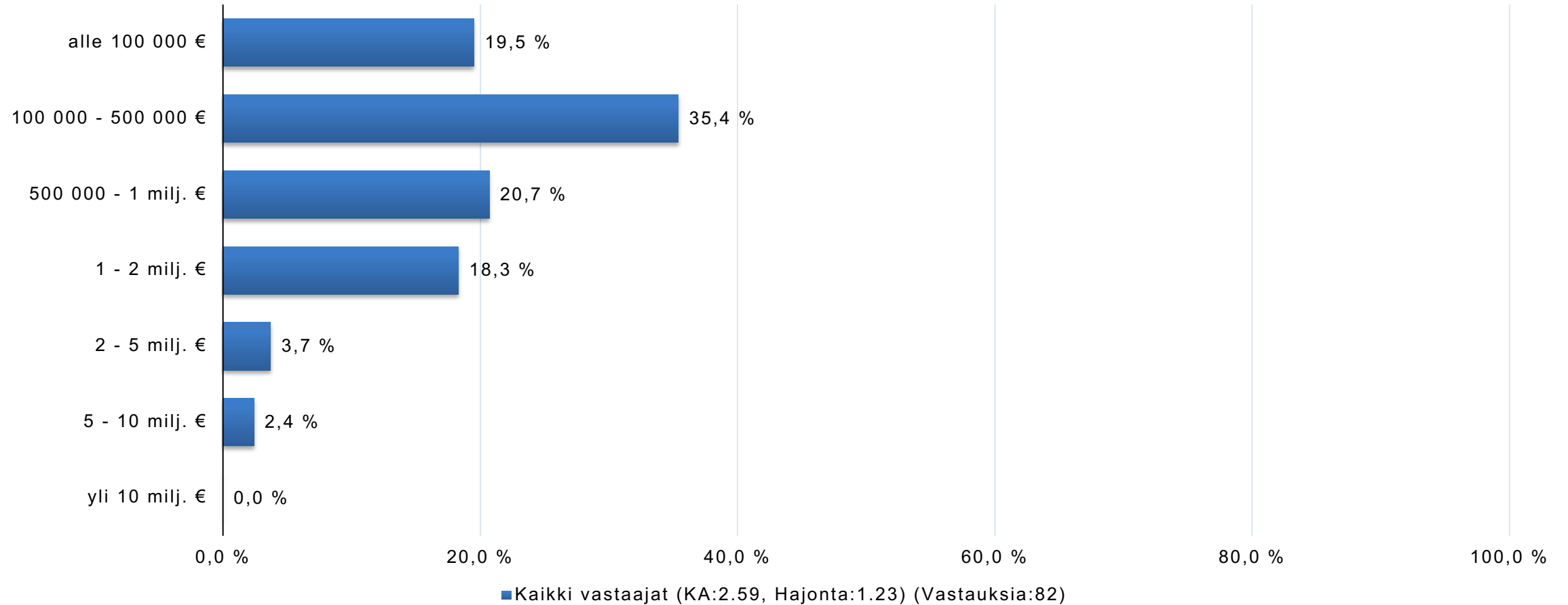
4. YRITYKSENI KOKO

vastaajia 82 kpl / Vastaajia 91 kpl / vastaajia 95 kpl / vastaajia 92 kpl

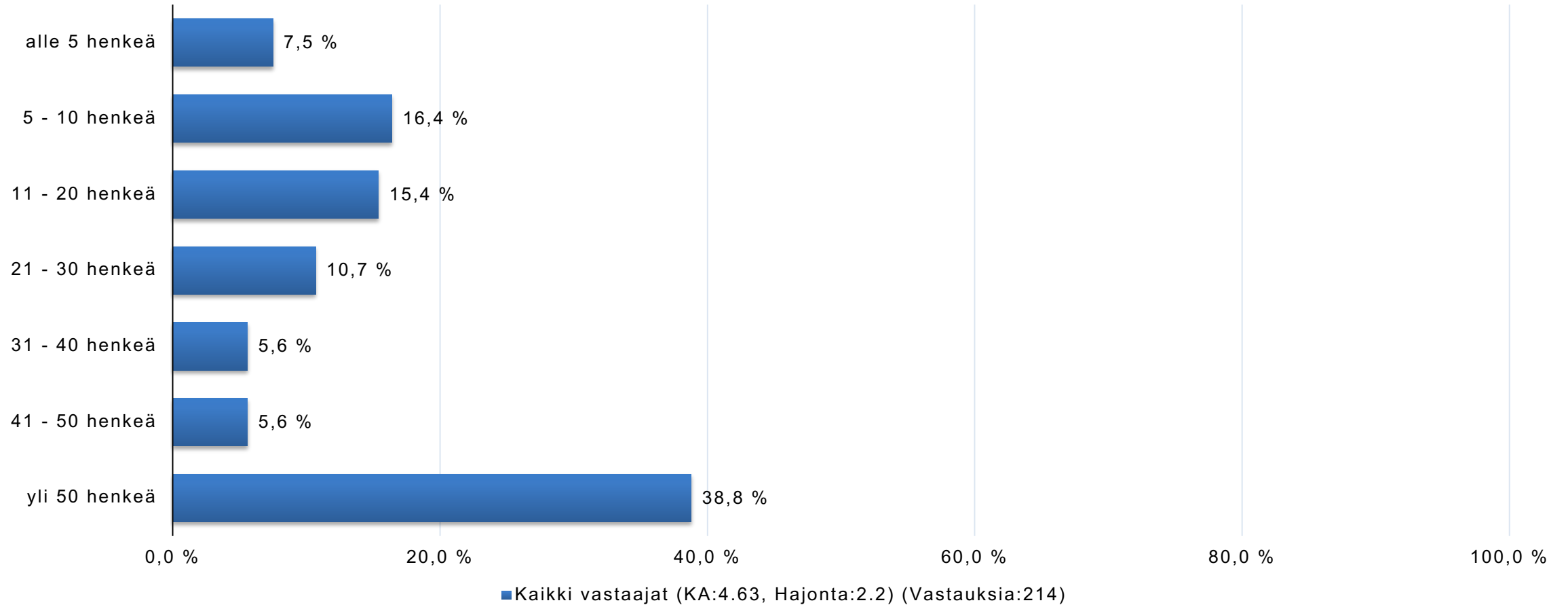
VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

5. YRITYKSENI LIIKEVAIHTO (vuosi 2023)

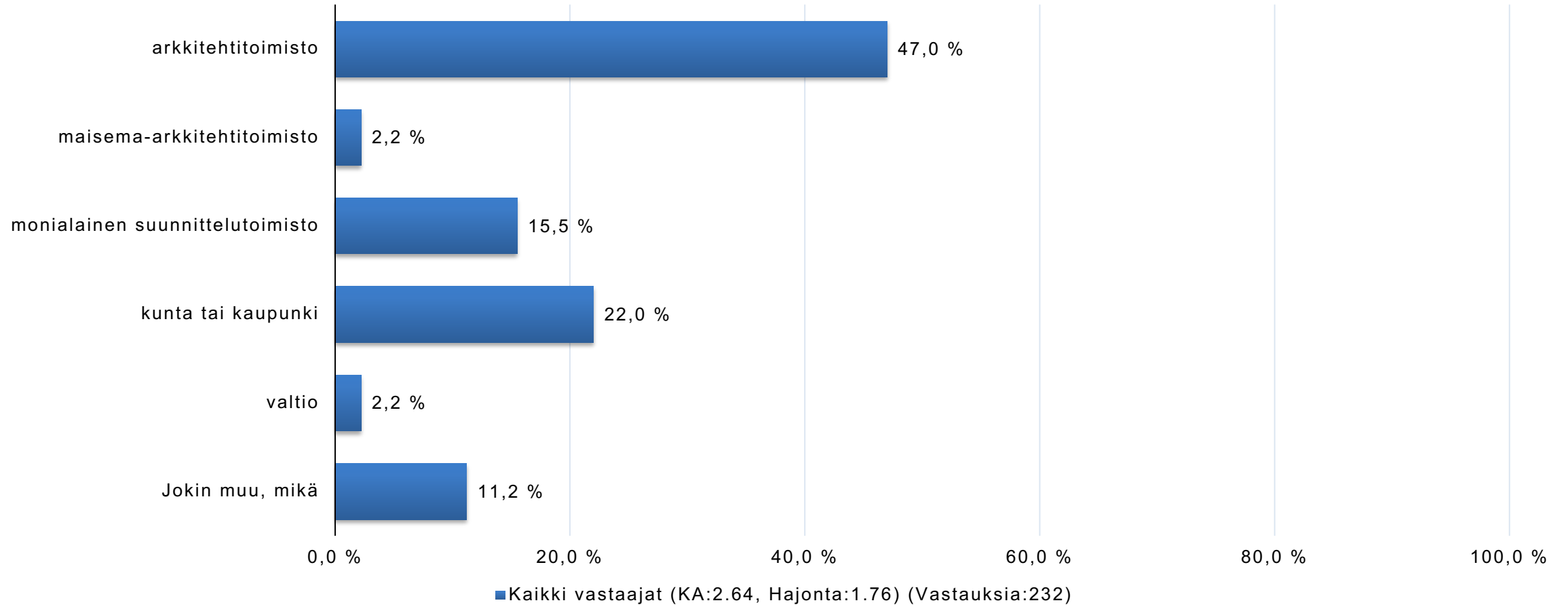
VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

4. TYÖPAIKKANI KOKO

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

5. TYÖNANTAJANI ON

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

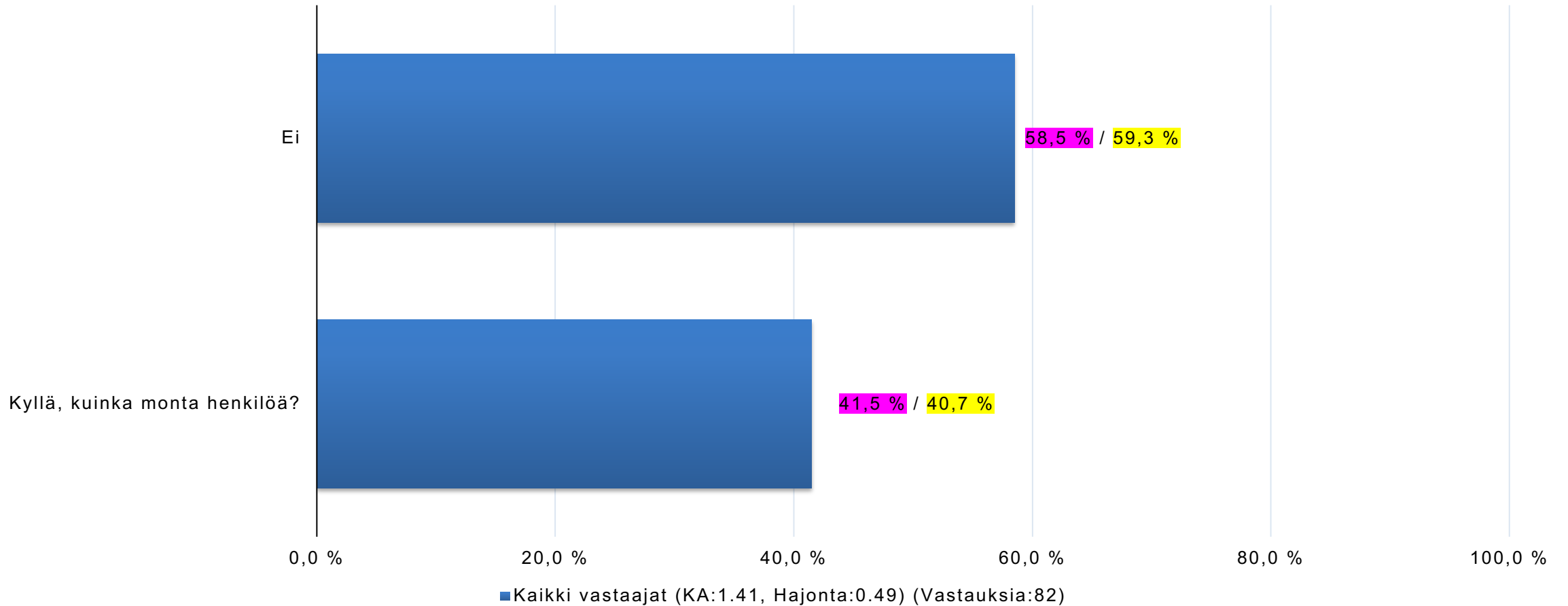
5. TYÖNANTAJANI ON - Jokin muu, mikä (Kaikki vastaajat)

- kunta sekä oma yritys
- Juuri nyt ei mikään
- ei ole enää
- Työtön
- työtön
- Kiinteistöalan konsulttiyritys
- Yliopisto
- ammattikorkeakoulu
- Rakennusliike
- Ei ole
- Työtön
- yliopisto
- Säätiö
- työtön, ennen arkkitehtitoimisto
- Hyvinvointialue
- olen tällä hetkellä työtön
- Yliopisto
- Kiinteistökehitysyhtiö
- Yhdistys
- työtön
- Vanhemmat
- Monialainen konsulttitoimisto
- Yliopisto
- Yliopisto
- Yliopisto

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

6. Onko yrityksenne lomauttanut henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 82 kpl / Vastaajia 91 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

6. Onko yrityksenne lomauttanut henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana?

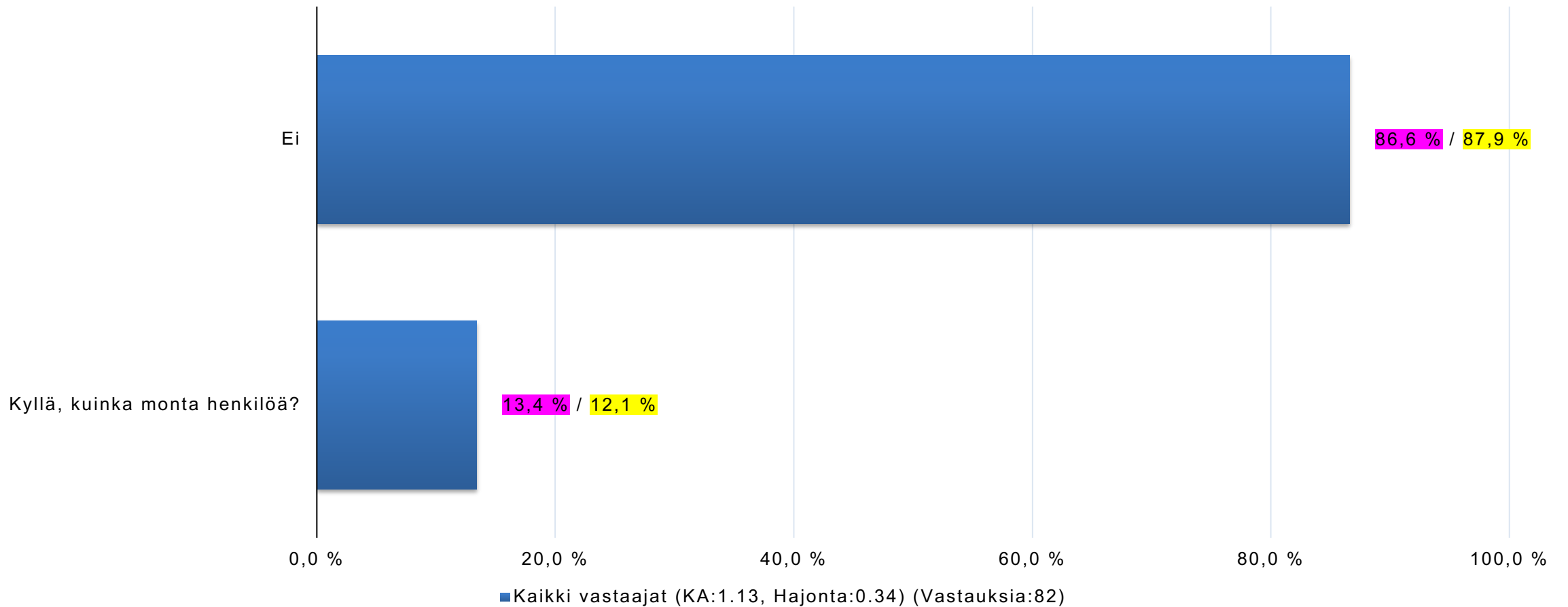
- Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 2
- 4 kokonaan, 3 osa-aikaisesti
- 1
- 3
- 3
- 4
- 2
- 7
- 3
- 8
- 6
- 2
- 5
- 7 eri aikoihin ja eri osuuksilla
- 2
- 3
- 1
- 6
- 11
- 6
- 1
- 2
- 1
- kaikki
- Pääosin osa-aikaisia lomautuksia, n. 25% osuus kokonaistyövoimasta 6 kk jaksolla
- 2
- Osa-aikainen lomautus on koskenut 13 henkilöä
- 1 osittain
- 6 osa-aikaisesti
- 1
- 5
- 4
- 1
- 1

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

7. Onko yrityksenne irtisanonut henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 82 kpl / Vastaajia 91 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

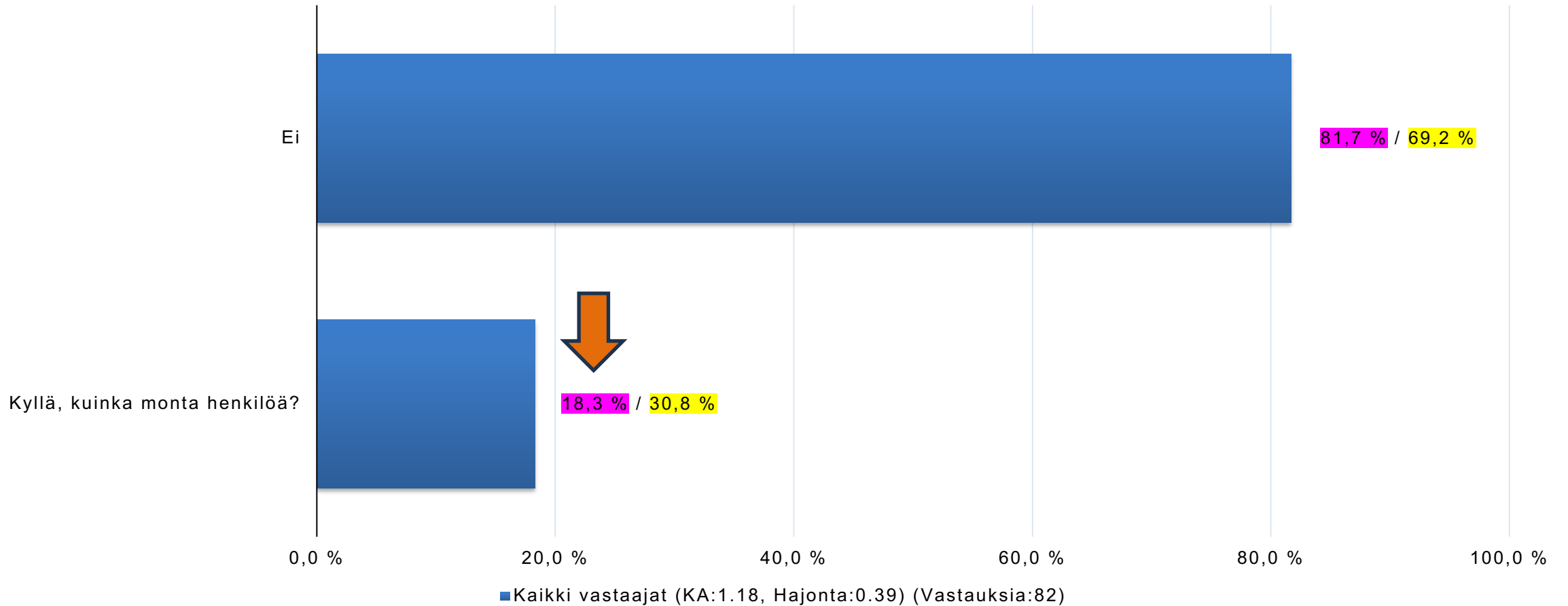
7. Onko yrityksenne irtisanonut henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä, kuinka monta henkilöä?
(Kaikki vastaajat)

- 1
- 2
- 1
- 3
- 1
- 1
- 2
- 1
- 1
- 4

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

8. Onko yrityksenne aikeissa lomauttaa henkilöstöä?

vastaajia 82 kpl / Vastaajia 91 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

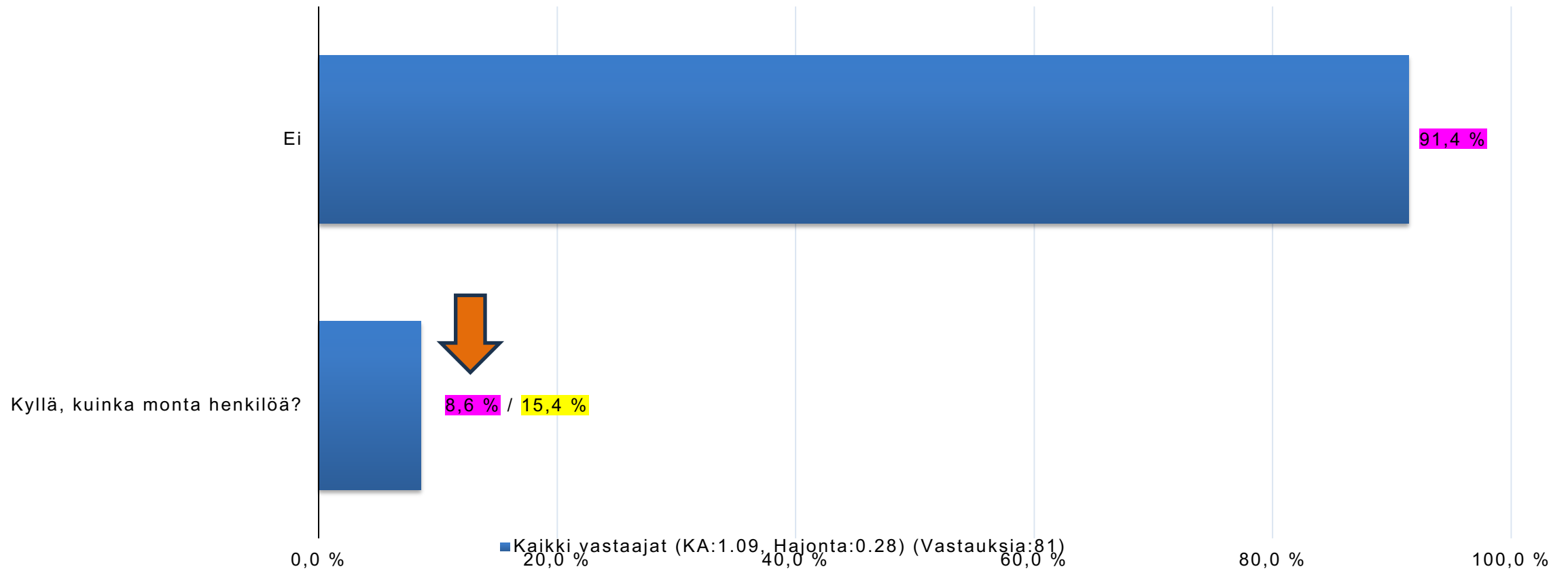
8. Onko yrityksenne aikeissa lomauttaa henkilöstöä? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 5
- Lomautukset jatkuvat
- 2
- 2
- 2
- 7 vaihtelevasti edelleen
- 3
- 6
- 5
- 3
- en tiedä
- Pääosin osa-aikaisia lomautuksia, n. 25% osuus kokonaistyövoimasta
- 4
- 1

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

9. Onko yrityksenne aikeissa irtisanoa henkilöstöä?

vastaajia 82 kpl / Vastaajia 91 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

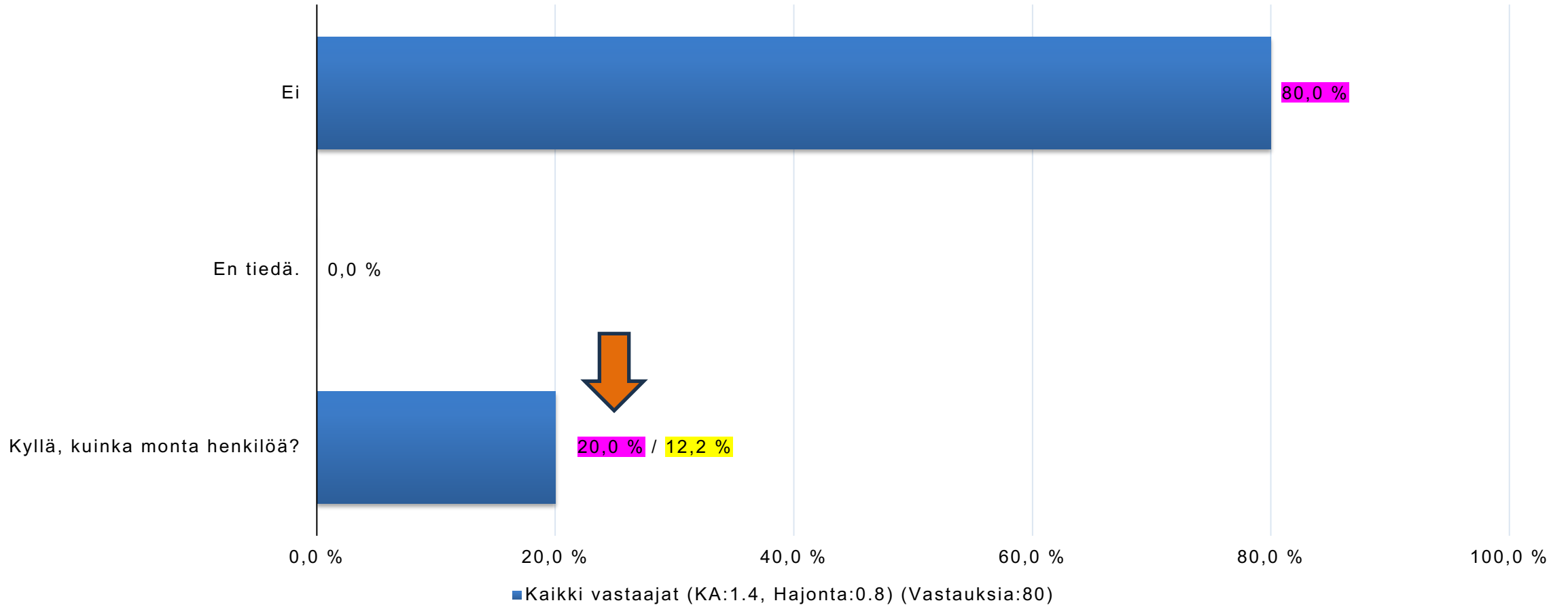
9. Onko yrityksenne aikeissa irtisanoa henkilöstöä? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 1
- 2
- 1
- 2
- en tiedä
- 2

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

10. Onko yrityksenne rekrytoinut lisää työntekijöitä kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 80 kpl / Vastaajia 90 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

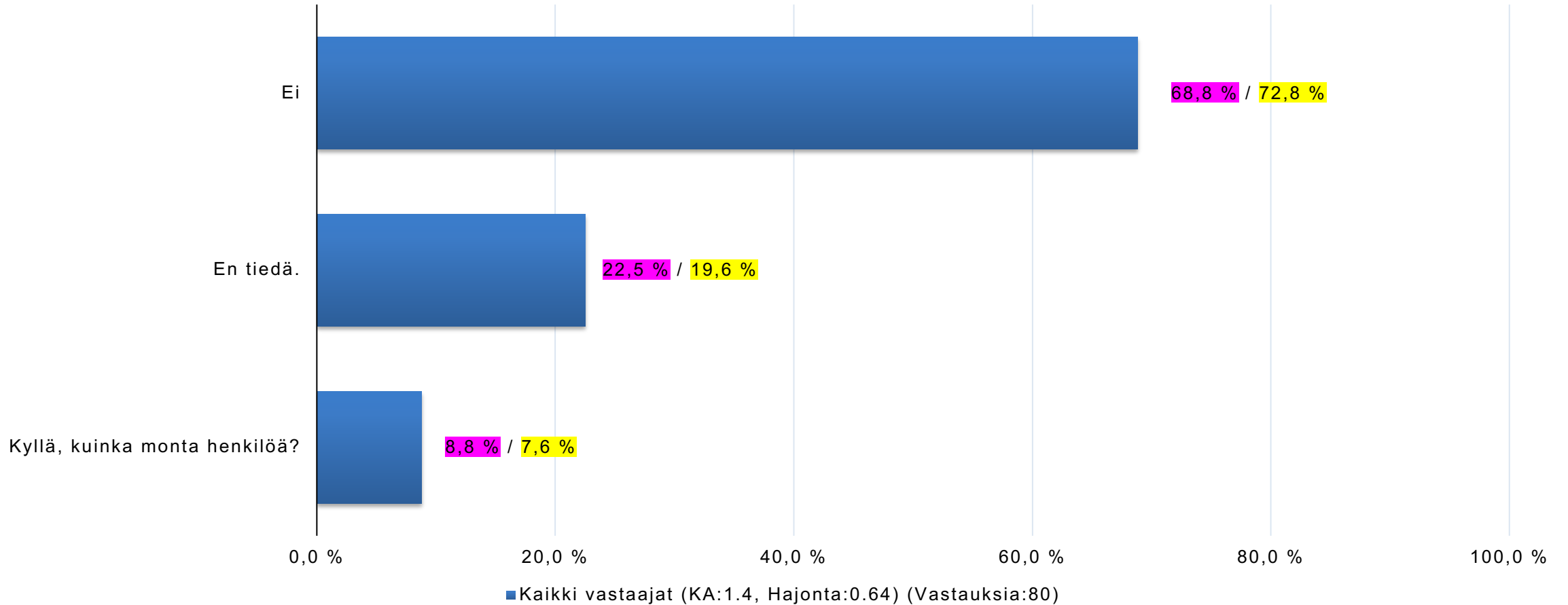
10. Onko yrityksenne rekrytoinut lisää työntekijöitä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 2
- 1
- 1
- 1
- 1
- 2
- 1
- 1
- 1
- 1 opiskelija
- 3
- 4
- 2
- 1
- 1-2
- 1

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

11. Onko yrityksenne aikeissa rekrytoida lisää työntekijöitä lähitulevaisuudessa?

vastaajia 80 kpl / Vastaajia 92 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

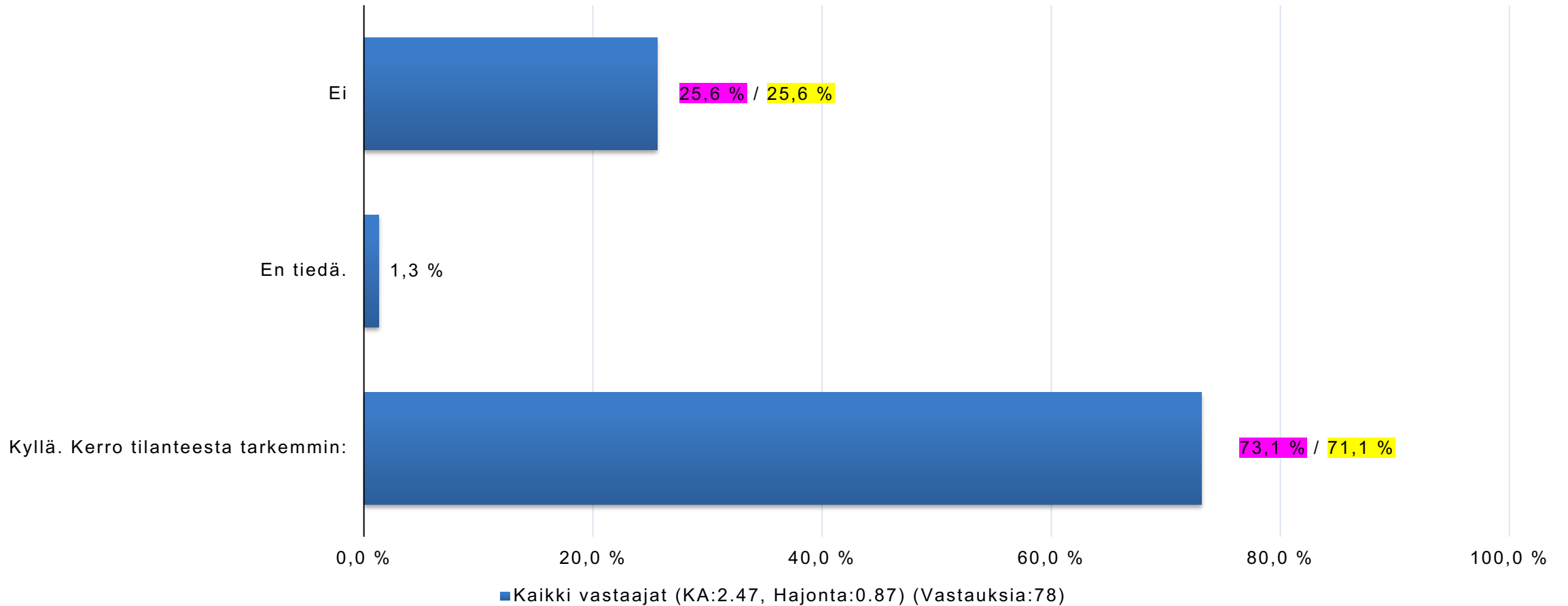
11. Onko yrityksenne aikeissa rekrytoida lisää työntekijöitä lähitulevaisuudessa? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 1-3
- 1
- 1 - 2
- 1
- Mahdollisesti 1 määräaikainen / vuokratyöntekijä äitiysloman sijaiseksi
- 1

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

12. Onko yrityksenne hankkeita viivästynyt kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 78 kpl / Vastaajia 90 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

12. Onko yrityksenne hankkeita viivästynyt kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin: (Kaikki vastaajat)

- Hankkeet keskeytetään hyvin herkästi ja työvaiheisen väliin jää pitkiä taukoja.
- Useita, jopa urakkaan asti valmiiksi piirrettyjä, projekteja odettelee suhdanteen kääntymistä lähteäkseen liikkeelle.
- Pientalorintamalla, asiakkaiden lainansaannin hidastumisen tai maailmantilanteen huolen vuoksi.
- Asuinkerrostalohankkeet
- kunnalliset hankkeet lykkääntyneet
- Työmaan käynnistyminen on viivästynyt valitusten takia
- uudisasuinkohteet jäissä
- Investointipäätöksiä jähkaillaan
- tilauskannasta n 40% pysähtynyt
- Erityisesti asuntosuunnittelukohteet viivästyneet tai peräti keskeytyneet
- ei suhdanteista johtuvaa, kaavavalituksia ja muita byrokraattisia mutkia. Suhdanteen aiheuttamat viivästyksset tapahtuivat jo aiemmin.
- 3,8ME edestä suunnitteluhankkeita "seisoo paikallaan"
- Hankkeen rahoitus ei onnistunut.
- Hankkeita lykätty taloustilanteen vuoksi
- taloustilanne, kaavavalitukset, rakennusluvista valittaminen, viranomaiskäsittelyn hitaus

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

12. Onko yrityksenne hankkeita viivästynyt kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin: (Kaikki vastaajat)

- hankkeita edelleen jäissä
- Taloustilanteen vuoksi lykätty tulevaisuuteen
- Tilaajien toimesta, hankkeita on lopetettu tai viivästetty.
- Maanomistajasopimusten viivästymisen vuoksi hanke menee tauolle
- kohteiden myynti hidasta
- Hankkeita on laitettu jäihin suhdanteesta johtuen, mutta myös muista syistä
- Useat uudiskerrostalot ovat viivästyneet vielä lisää. Myös muutama suuri kaavahanke on viivästynyt
- Moni hanke meni vuosi-puolitoistavuotta sitten jäihin, muutama pieni rakennusliike jolle suunnittelimme meni nyt konkurssiin.
- Asunrakentamishanke pysähtyi 2022 elokuussa ja jatkuu ehkä 2025
- Rakennuttajat yrittävät käynnistää hankkeita, mutta suuri osa laitetaan holdiin.
- kaavavalitukset kahdessa kohteessa
- tilaaja odottaa parempaa ajankohtaa rakennustöiden aloittamiselle
- Kunnalliset hankkeet viivästyvät, päätöksiä ei synny
- julkiset hankkeet indeksiin sidottuja, kustannusmääräraha indeksissä, ongelmat kustannuksissa
- Keskenäisten hankkeiden seisautukset 2023 lopussa ovat vasta nyt 11.24 aikana käynnistymässä uudelleen. Kuitenkin epävarmuutta yhä olemassa.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

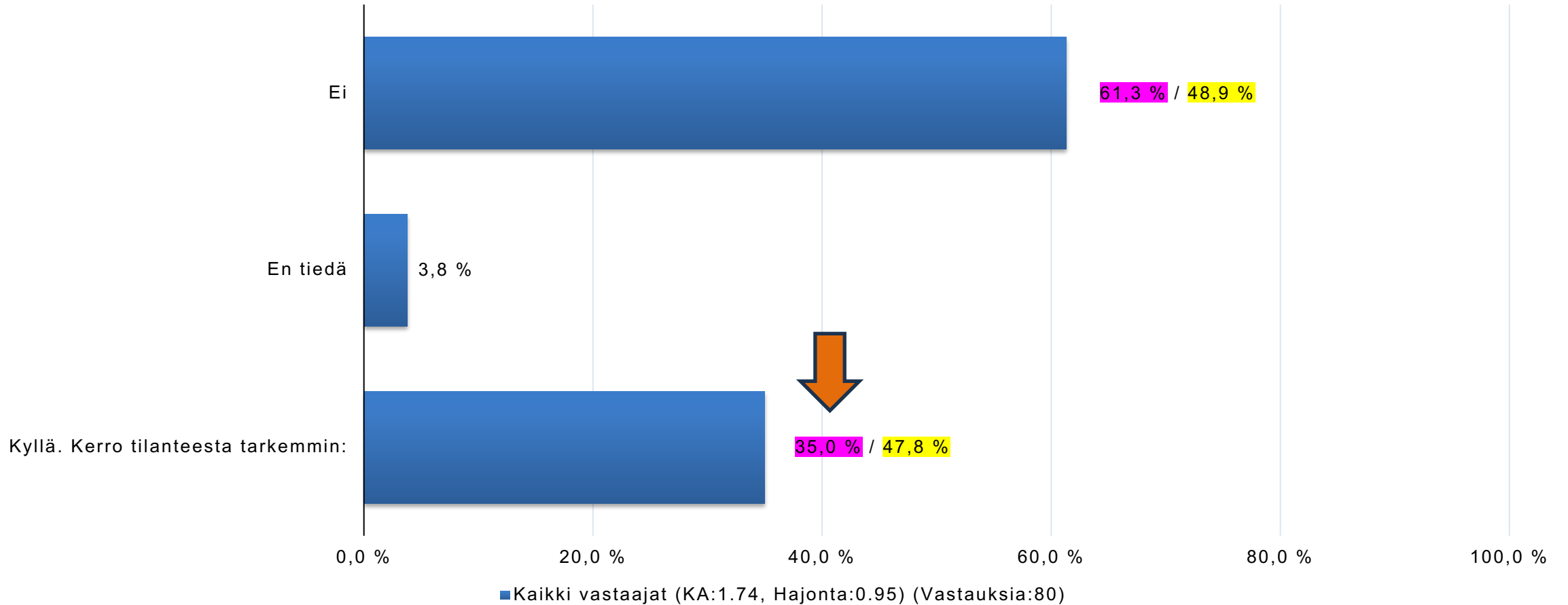
12. Onko yrityksenne hankkeita viivästynyt kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin: (Kaikki vastaajat)

- Projektit menneet jäihin tai lykkääntyneet
- Hankkeiden rahoitukseen liittyviä epäselvyyksiä tilaajapuolella.
- Asuntokohteet viivästyvät
- useamman hankkeen aloitus lykkääntynyt
- Rakennusvaihe ei ole käynnistynyt julkiseen hankintaan liittyvien hankaluuksien vuoksi (uudelleen kilpailutus). ARA-päätöksen hitauden vuoksi palveluasumiseen liittyvä hanke on viivästynyt jo yli vuodella. Lisäksi hyvinvointialueiden hankkeissa on epäselvyyttä, mikä on viivästyttänyt hankkeita, joissa heidän tilojaan on osana kokonaisuutta.
- Aloituspäätösten viivästyminen. Liittyy mm. ARA käsittelyiden hitauteen.
- Taloyhtiöt ovat tärkeimmät asiakkaamme. Taloyhtiöiden päätöksenteko on hidastunut.
- Hankkeet ovat olleet odotustilassa . Nyt ovat lähteneet uudelleen käyntiin.
- Uudiskerrostalon työmaa keskeytyi urakoitsijan konkurssin vuoksi 3-4kk ajaksi, kunnes tilaaja sai kilpailutettua uuden urakoitsijan jatkamaan kohteen valmiiksi. Kohde valmistuu marraskuussa 2024.
- Lupavaiheessa olleita muutostyöprojekteja on pysäytetty tulevien käyttötarkoitusten jäätyä epäselviksi ja myös toteutuksen siirryttyä
- Viranomaiset vitkuttelevat rakennuslupien kanssa ilman aiheellista syytä tai hanke ei ole ollut kannattavaa toteuttaa.
- Useita asuntohankkeita viivästynyt
- aloitukset viivästyneet

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

13. Onko yrityksenne hankkeita peruuntunut kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 80 kpl / Vastaajia 90 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

13. Onko yrityksenne hankkeita peruuntunut kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin: (Kaikki vastaajat)

- 15000 kem2 hanke siirtyi ainakin vuodella
- Valitettavasti viipeet ovat tainneet kaataa kokonaan ainakin yhden ison hankkeen...
- kustannusten nousu saanut rakennuttaja perumaan rakentamisen
- tilauskannasta n 40% pysähtynyt
- Piti käynnistyä tehtiin tarjous eikä sen jälkeen ole kuulunut
- 1 kouluprojekti jäihib
- Hankkeen rahoitus ei onnistunut.
- Toimeksiantajan sopimustilanne muuttui
- on myös peruuntunut
- Ks. edellä. Varovaisuussyistä hankkeita ei ole haluttu toteuttaa.
- Kaksi hanketta on peruuntunut tilaajan strategian myötä.
- Helsingin ATT:n suuri piha oli tulossa ja kesäkuussa tuli tieto, että se vihdoon lähtisi käyntiin syksyllä. Syksyllä tuli tieto, että se peruuntuu ilmeisesti liittyen hallituksen ARA-päätöksiin.
- viitaten kysymyksen 12 vastaukseen
- Rahoituksen puute, uusien asuntojen kysynnän tyrehtyminen
- On vaikea sanoa kuinka moni keskeytetty kohde jatketaan (vai vaihtuuko pääsuunnittelija, konsepti, rakennuttaja..)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

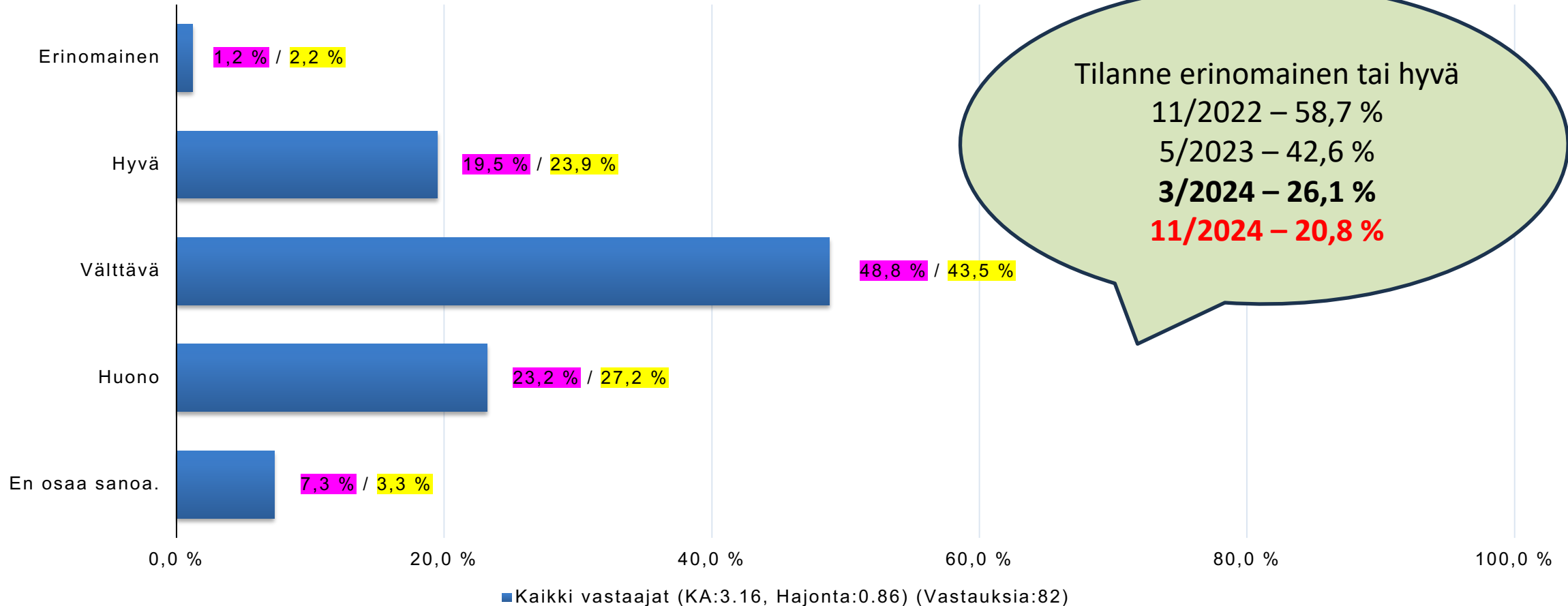
13. Onko yrityksenne hankkeita peruuntunut kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin: (Kaikki vastaajat)

- rakennusliikevetoisia elinkaarihankkeita julkiselle puolelle
- keskeytysten lisäksi myös totaalaisia lopetuksia
- muutamia hankkeita peruttu yleisen taloustilanteen myötä
- Suuri Helsingin kaupungin asuntojen = Hekan peruskorjaushanke keskeytyi / siirtyi tulevaisuuteen syksyllä 2023 (noin vuosi sitten), kokonaissuunnittelun ollessa jo hyvin pitkällä, lähes urakkalaskentavalmiudessa. Syynä Hekan yleisen rahoitustilanteen ongelmat ja korkotason kohoaminen.
- Ei ole kysyntää asunnoille.
- Ara-rahoistusvaikeudet, Asumisoikeusasumisen muutos

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

14. Millaiseksi arvioit yrityksesi tilanteen vuoden 2025 keväällä?

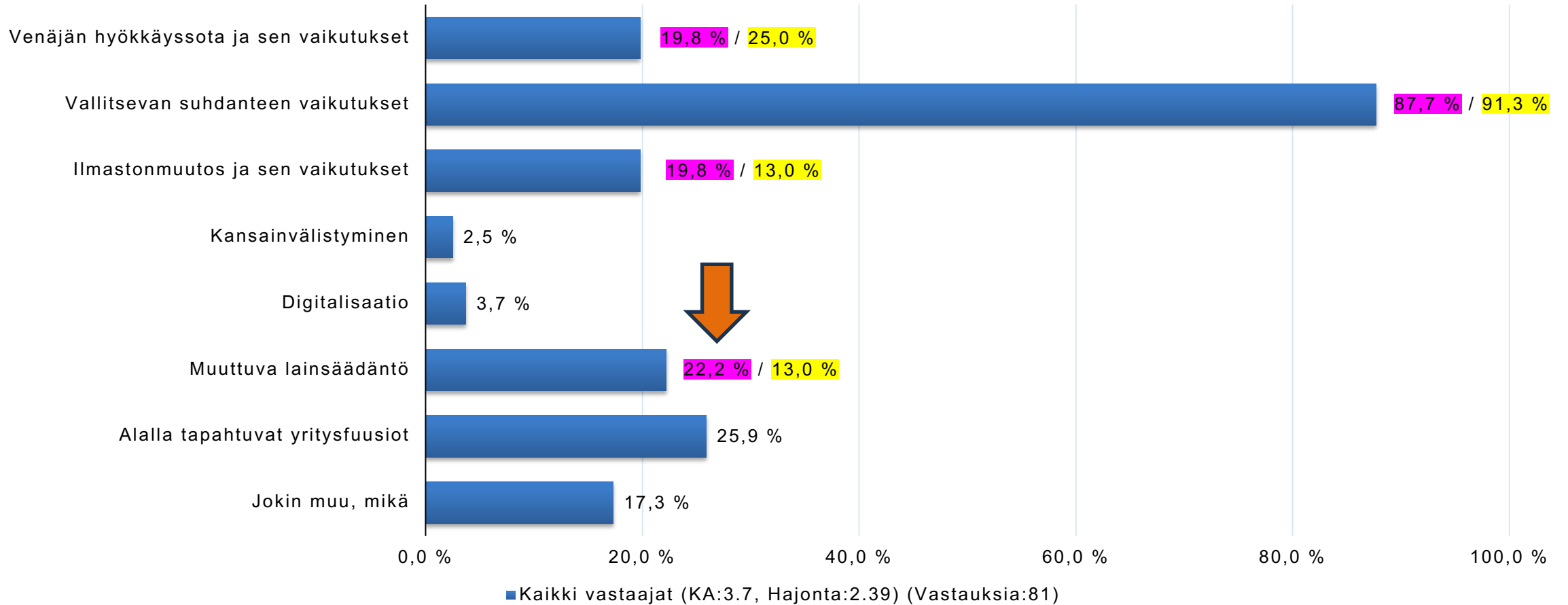
vastaajia 82 kpl / Vastaajia 92 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

15. Mitkä ovat suurimmat muutosajurit tällä hetkellä yrityksesi toimialalla?

vastaajia 81 kpl / Vastaajia 92 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

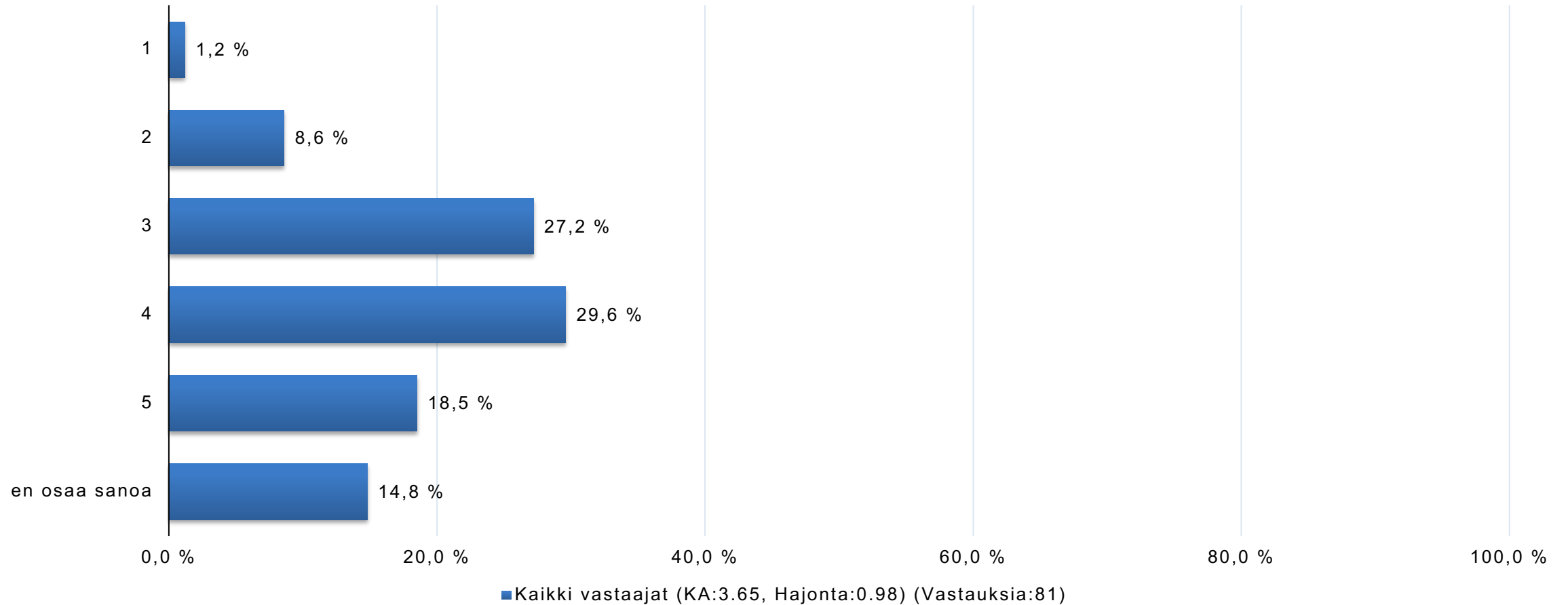
15. Mitkä ovat suurimmat muutosajurit tällä hetkellä yrityksesi toimialalla? - Jokin muu, mikä (Kaikki vastaajat)

- tiettyjen alojen teknologisen kehityksen ongelmat
- Tekoälyn hyödyntäminen
- Kilpailulainsäädäntö joka suosii suuria yrityksiä. Laatuasteet eivät mittaa laatua, vain tehtyjen töiden määrää.
- asuntorakentamisen pysähtyminen
- Pieni toimisto ei pääse edes tarjoamaan
- Tilauksien puute ja tilaajien "tehdään niin kuin aina ennenkin" -asenne.
- Suunnittelu toimeksiantojen kilpailutukset vaativat/suosivat suuria toimijoita.
- Ei erityisempiä muutosajureita
- muuttuneet käytännöt ja painotukset kilpailutuksissa
- Oma stressi
- tarjousten hintakilpailu ja suorastaan polkumyynti
- Viranomaisten vitkuttelu
- kustannusten nousu
- Yksityisten rakennushankkeiden vähyys

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus

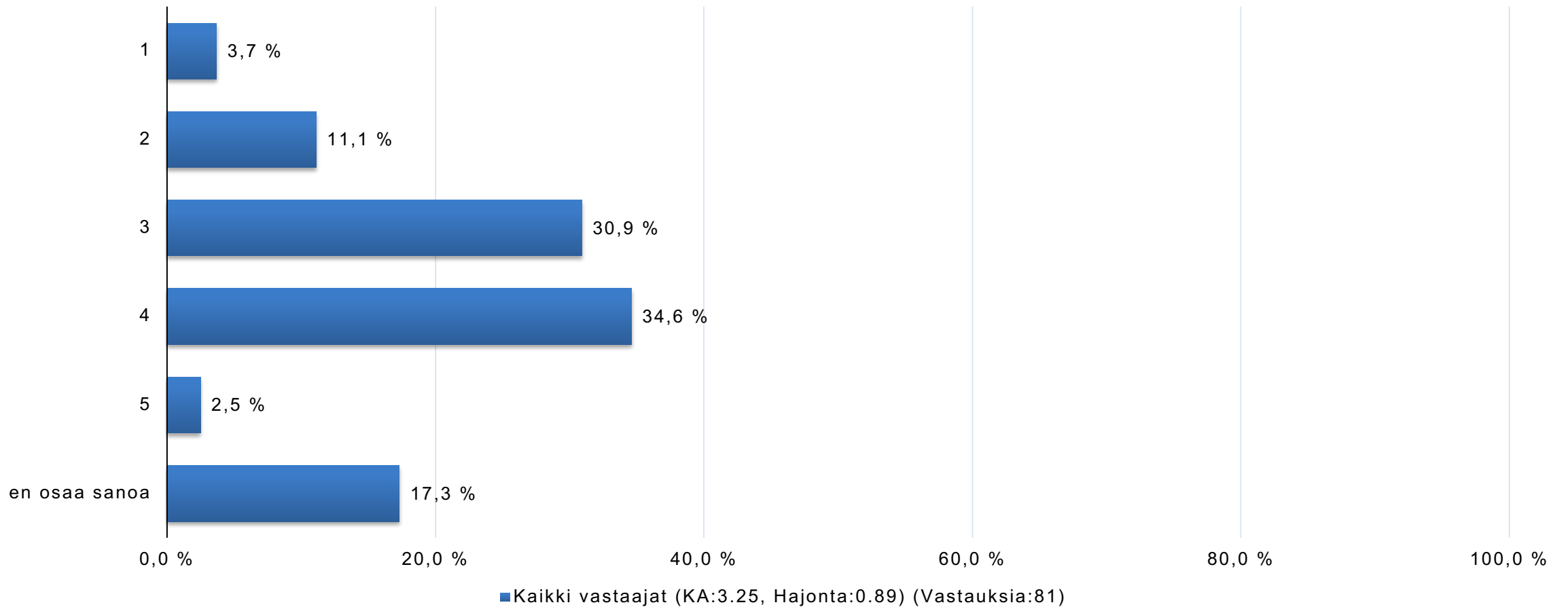
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Alan koulutustarjonta ja työelämän vastaavuus (ml. täydennyskoulutus)

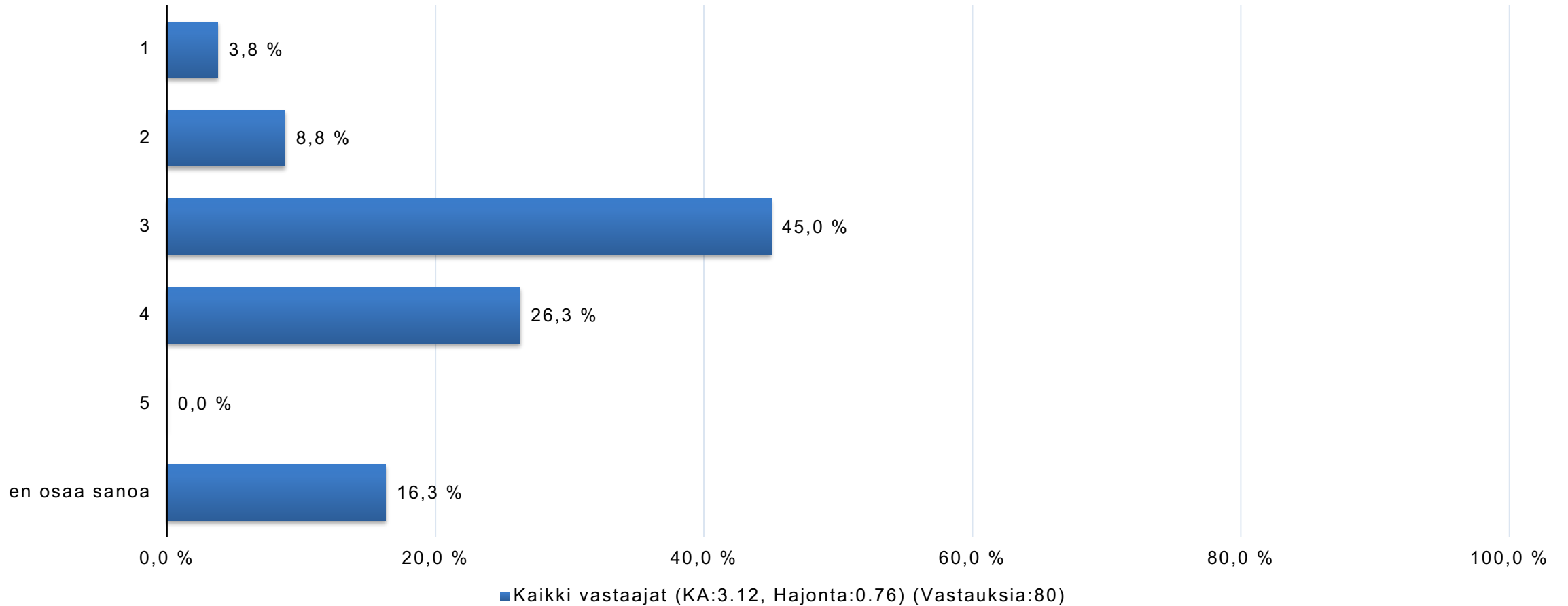
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Työehtosopimukset / työlainsäädäntö

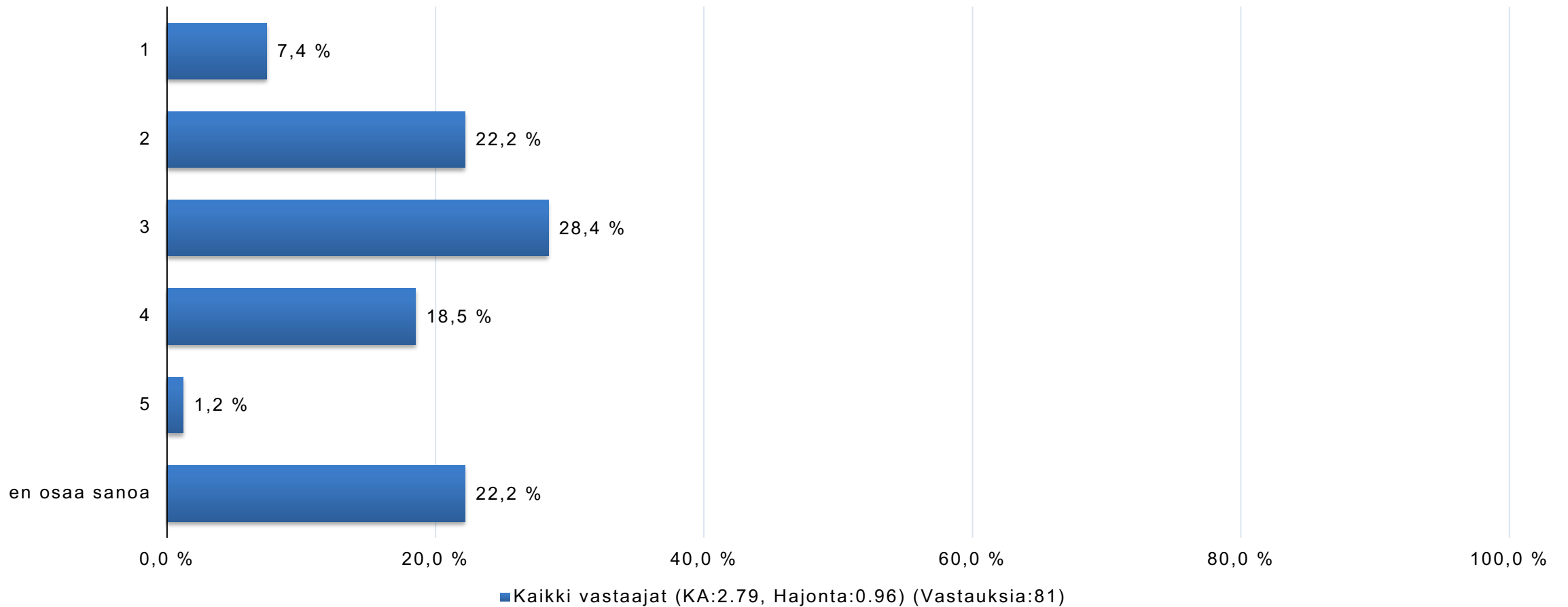
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Alaa koskeva tutkimus- ja kehitystyö

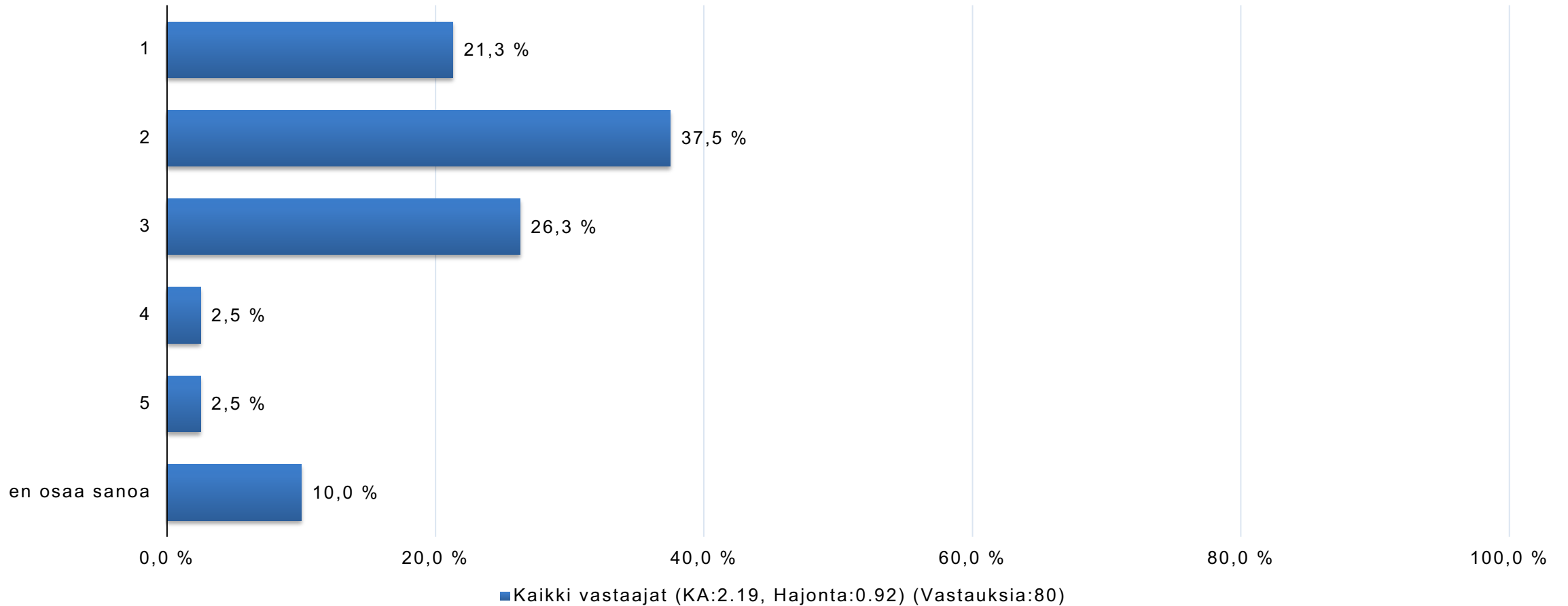
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Markkinoiden toimivuus / kilpailuneutraliteetti

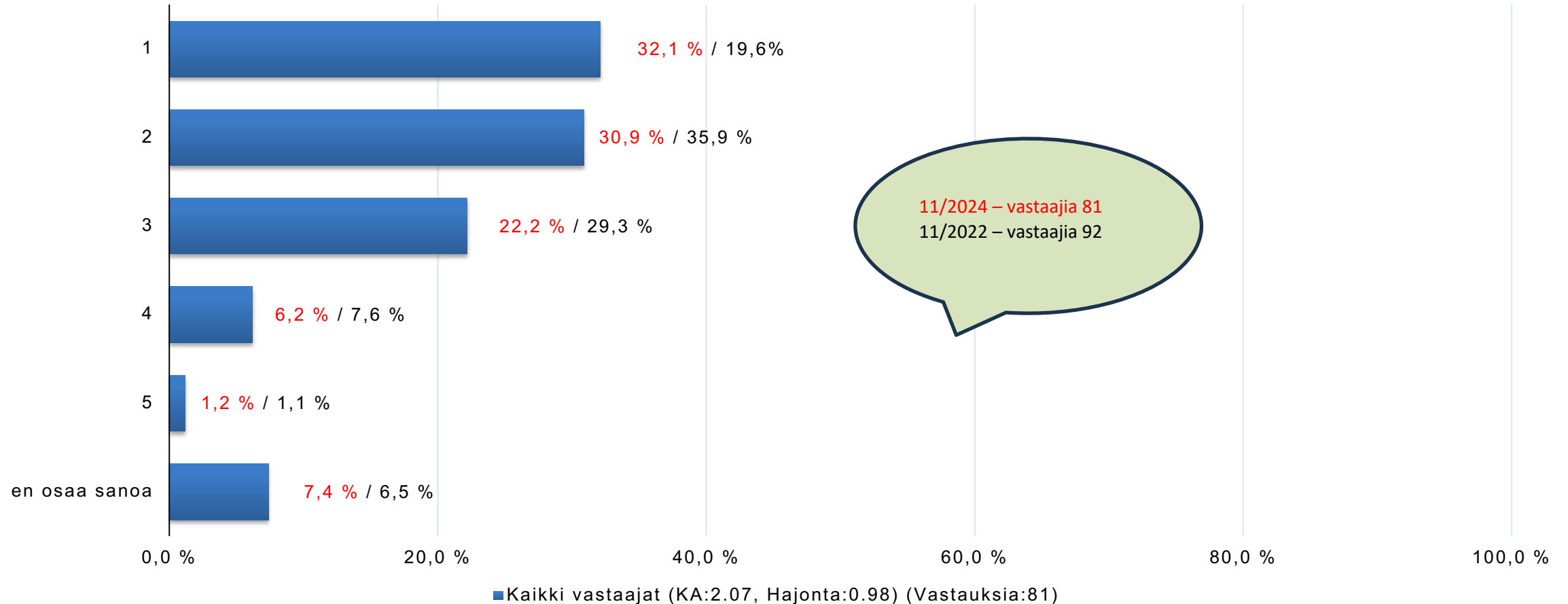
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Julkisten hankintamarkkinoiden (valtio, kunnat) toimivuus ja hankintayksiköiden toiminta

(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan yritykseesi ja sen toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Päästötavoitteiden ja joidenkin pätevyysvaatimusten kanssa voi tulla haasteita
- Vähän on vielä hämärän peitossa ja odotamme innolla huomista SAFAn ammattipäivää... : P
- En usko en muuttavan yritykseni toimintaa.
- Heikentävästi.
- pätevyyslainsäädäntö aiheuttaa huolta
- Vaikeuttaa ja hidastaa toimintaa
- Siirtymävaiheessa jonkinlaista pientä sopeutumista
- Hulluksi menee. Tässäkin laatu jaa sivuseikaksi.
- Hankaloittaa. Täytyy hankkia vaivanloisia pätevyyskursseja ja opetella lupamalliasioita.
- toivottavasti vaikuttaa positiivisesti
- Lisää pääsuunnittelutehtäviä ja luo kustannuspainetta samalla, kun suhdanne painaa toiseen suuntaan.
- Vaikuttaa monin tavoin. Osaaminen päivitettävä lainsäädäntöä vastaavaksi ja ammattipätevyyskursseja uusittava. Tästä aiheutuu myös suoria kustannuksia. Huolta aiheuttaa se, miten pätevyyskursseja hankitaan ns. ajoissa vallitsevassa tilanteessa, jossa laki ehtii muuttuvien pätevyyskäytäntöjen edelle.
- Jää nähtäväksi - vaikutukset tällä hetkellä arvioituina melko pienet.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan yritykseesi ja sen toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Korjausrakentamista koskevien ympäristövaatimusten jättäminen pois rakentamislaista hidastaa Suomen rakennusalan innovointia, uusiutumista ja karkottaa ulkkomaisia sijoittajia, jotka vaativat portfolioiltaan ympäristösertifikaatteja ja todennettavuutta. Tältä osin uusi rakentamislaki heikentää yrityksemme toimintakenttää.
- Ei pysty ennakoimaan
- ei mitenkään oleellisesti
- Rakennuslupien käsittely saattaa hieman ruuhkautua uusien käytöntöjen takia. Uuden lainsäädännön myötä myös omia käytäntöjä joudutaan uudistamaan, mutta kehittymistä tapahtuu koko ajan ja siihen täytyy pystyä vastaamaan ja reagoimaan. Joskus muutoksien myötä saattaa toiminta yllättäen tehostua, kun joudutaankin miettimään asiat uudelleen.
- Lisää vaivaa, ei mitään hyötyä. Hankala ujuttaa hintoihin jos työllistävää vaikutusta (mm. mallit pienissä hankkeissa).
- lisää tehtäviä, joista ei saa korvausta
- pätevyysasiat (todentaminen) kasvattavat kustannuksia ennestäänkin heikossa tilanteessa
- Lähtökohtaisesti tulee vaikeuttamaan toimialan toimintaa. Tilaajien tietoisuus lakimuutoksesta on rajallinen ja käsitys sen seurauksista suunnittelutyön vaatimuksiin - siis käytännössä siihen mitä tilataan ja pitää varautua tilaamaan - on hyvin suppea. Ennakoisin merkittäviä haasteita tulevissa toimeksiantojen määrittelemisessä ja tehtävänkuvan vaativuuden kasvun ymmärtämisessä.
- Heikentää yrityksen toimintaedellytyksiä. Tilaajille tulee lainsäädännöstä hankkeille vaatimuksia, joihin arkkitehtisuunnittelu ei pysty vastaamaan, ainakaan toivotussa lyhyissä aikatauluissa. Ei selkeää koulutusta ja tapaa lisätä osaamista etukäteen. Yksittäiset webinaarit eivät riitä. Safa on järjestänyt yhden kurssin, mutta lisää tarvitaan.
- Saattaa olla viimeinen niitti. Jos menee kovin hankalaksi viranomaisten kanssa, täytyy lopettaa toiminta. Laki tulee vaikuttamaan niin, että lupakäsittelyt hidastuvat ja riitoja tulee enemmän, koska suunnittelijoiden työkokemusvaatimuksia ollaan löysentämässä.
- Hankaloittaa, byrokratia lisääntyy, huomio loittonee olennaisesta entisestään

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan yritykseesi ja sen toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Uuden lainsäädännön vaikutukset tulevat viemään resursseja suhteessa varsinkin pieniltä yrityksiltä. Suunnittelutyöstä suuri osa menee jo nykyisellään erilaisten selvitysten laatimiseen ja tämä on usein pois varsinaisen suunnittelun resursseista, oletus on että tämä trendi tulee lisääntymään ellemmme pysty rakentamaan isompaa laskutusta. Suhdanteen ollessa heikko tämä voi jäädä haaveeksi. Yrityksemme joutuu ja myös haluaa panostaa taksnomia-osaamiseen ja kestävän kehityksen osa-alueisiin enemmän. Joudumme myös tilaamaan FISE pätevyudet kaikille, mikä lisää kustannuksia.
- Vaikea sanoa, tuosta ei ole lainkaan tiedotettu esimerkiksi MARK:n taholta. Tietoni asiasta perustuvat eri lähteistä kerättyihin tiedon murusiin.
- Ei mitenkään
- Luo alkuun aikatauluviiveitä ja lupaprosessien venymisiä entisestään, mutta toivotaan että ruuhkat hellittää vuoden 2025 aikana
- Lainsäädännön valmistelu sekavassa ja keskeneräisessä tilassa (pätevyysvaatimukset). Tietomallin luovutus rakennuslupaa varten on lisätyötä aiheuttava vaihe, samoin muut uudet selvitysvaatimukset.
- Alkuun hieman opettelua mutta kaikkeen tottuu.
- Olemme suht hyvin perillä tapahtuvista muutoksista ja yritämme vastata sen vaatimuksiin. Tietotekniikan haasteet koetaan aika merkittävinä, muutenhan muutokset tuntuvat perustelluilta.
- Työllistää ja lisää kustannuksia, joita on vaikea siirtää palkkioon johtuen alalla olevasta alistuvasta käytännöstä tehdä ilmaista työtä.
- Lisää toimialan tehtäviä, mutta taantuma voi kumota mahdollisesti lisääntyvän kysynnän.
- Olemme yrityksenä varautuneet tilanteeseen ennakoivasti, mutta osalle meidänkin työntekijöistämme pätevyityminen tulee jatkossa olemaan huomattavasti vaikeampaa.
- En juurikaan

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan yritykseesi ja sen toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Vaikea arvioida, valitusoikeuden kaventaminen on tervetullutta, byrokratian vähentäminen olisi myös jos käytännössä toteutuu.
- ej påverkan
- Pääsuunnittelijalle tulee lisää huolehdittavaa uusien konsulttien mukaantulon myötä liittyen hiilineutraaliuteen ja ympäristövaatimuksiin. Tietomallipohjaisen lupakäytännön muotoutuminen jää nähtäväksi koska rakennusvalvontojen pitäisi löytää yhdenmukainen tulkintatapa mallien tuottamiseen ja käyttöön lupakäsittelyssä. Tästä syntyy myös lisätyötä, koska käynee niin että vaaditaan myös toteumamalli, jonka tekijäksi helposti ohjataan pääsuunnittelija. Tehtävät lisääntyy, mutta käytännössä asiakkaat ei niistä erikseen maksa vaan olettavat (perinteisesti) että tämäkin kuuluu pääsuunnitteluun ja varmaan jossain vaiheessa kaikki lisät löytynee myös tehtävluettelosta.
- Ei vaikuta.
- ei vaikuta
- Sopeutuminen lainsäädännön vaatimuksiin vienee jonkin tovin.
- Surkea laki mutta sen kanssa pärjätään.
- En tiedä, kun en tiedä mitä laki lopulta tuo tullessaan. Mahdollinen velvoite tietomallinnukseen hankaloittaa, koska tarvittavaa ohjelmistoa ei ole eikä varaakaan sellaisen hankkimiseen tässä taloustilanteessa. Samoin pätevyuden osoittamiseen tarvittavan todistuksen hankkiminen lisää osaltaan ylimääräisiä kustannuksia.
- Kaikki on vielä epäselvä.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan yritykseesi ja sen toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Oletan byrokratian hankkeissa lisääntyvän. Aluksi tietysti opettelua ja mahdollisesti sekaannusta. Vallitsevassa suhdanteessa epäilyttää voidaanko lisääntyvä työmäärä huomioida hinnoittelussa.
- Tuo lisää byrokratiaa
- ei vaikutusta
- Tarvitaan koulutusta ja työtapojen kehittämistä, mutta en näe välitöntä merkittävää muutosta. Paljon riippuu siitä, mitä rakennusvalvonnat soveltavat lainsäädäntöä. Vaikuttaa siltä, että korjaussarjan myötä tavoitteita on vesitetty.
- Ei olennaisia vaikutuksia.
- En osaa sanoa
- Epäilen rakennuslupien hidastuvan joksikin aikaa.
- Se, auttaako vai vaikeuttaako muuttunut lainsäädäntötilanne, ratkaistaan tapauskohtaisesti.
- Seurataan muutosten vaikutuksia ja toimitaan niiden mukaan.
- selkeyttää ja yhdenmukaistaa arkkitehdin roolin, mutta varsinkin siirtymävaihe on sekava ja työuran loppupuolella olevalle on helpotus, kun ei joudu enää opettelemaan kaikkea uudestaan
- Lisää kustannuksia edelleen.
- Uskon sen osaltani tyrehdyttävän arkkitehtuuri-toimeksiannot lähes kokonaan. Niitä on ollut vain muutamia vuosittain tähänkin asti. Mutta päätyöni ja sen kautta tulonsaanti on muotoilutyössä, joten mitään tulonmenetystä en tule kokemaan.
- Ainakin lisää tehtävää tulee arkkitehdeille. Saako lisääntynyttä työmäärää siirrettyä laskutukseen, tuskin.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

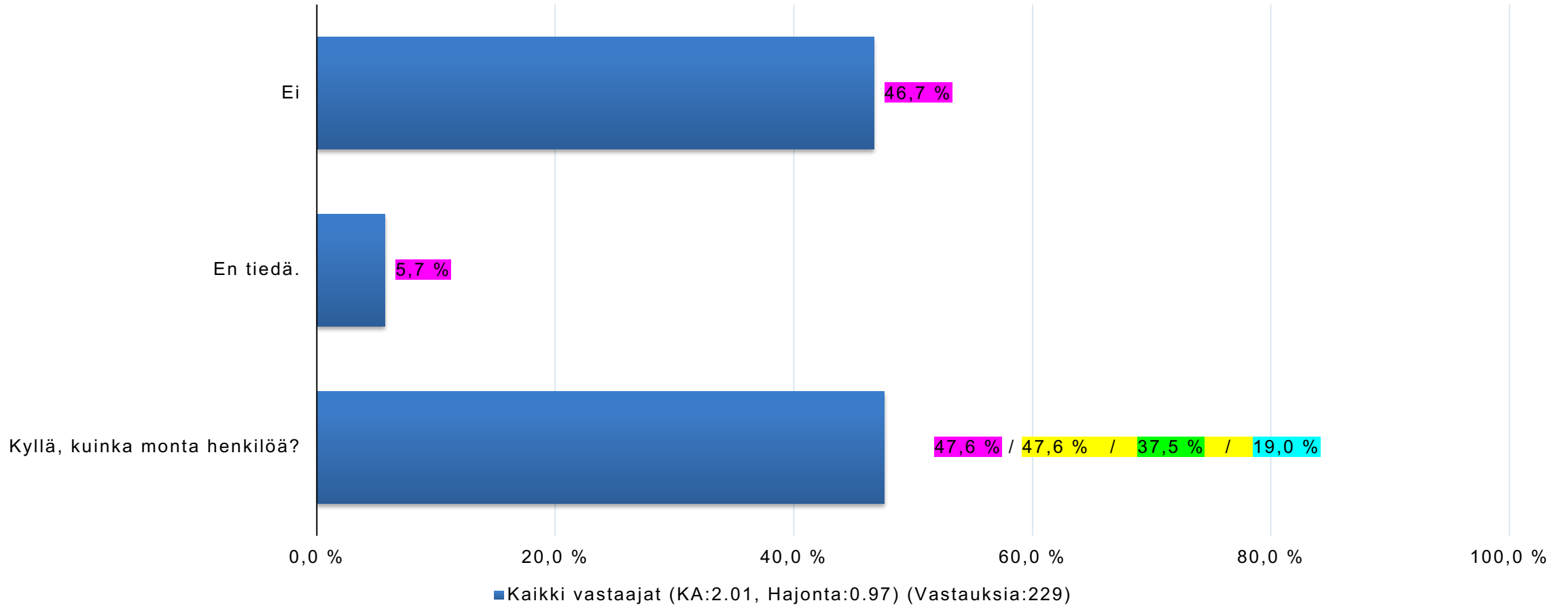
17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan yritykseesi ja sen toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Tulee paljon opiskeltavaa...
- Maisemasuunnittelun puolella vaikutukset ovat oletettavasti vähäisemmät kuin rakennussuunnittelussa.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

6. Onko työpaikallasi lomautettu henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 229 / vastaajia 219 kpl / vastaajia 152 kpl / vastaajia 147 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

6. Onko työpaikallasi lomautettu henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 8
- Kaikki 4
- 15 henkilötyövuotta (jaettuna useammille henkilöille)
- 8
- 3
- 8
- 20
- n.8-10
- 1
- 12
- 17
- en tiedä tarkkaan, arvaan 20
- 10
- Kyllä, kaikki
- 21
- 4 työntekijöitä (kaikki) 6.3.2024 lähtien
- Useampaan otteeseen yhteensä 10-15 hlö
- 7
- 8
- 12
- 4
- 8
- 6
- kaikki joksikin aikaa
- 3
- En tiedä tarkkaan, mutta osa-aikaisesti lomautettuna on ollut iso määrä henkilöstöä erityisesti rakennussuunnittelun puolella
- 6
- 1
- Lukuisia, itseni mukaanlukien
- 5
- 15
- n. 20
- kaksi
- 5
- 5
- 10
- 15 hlö-työvuotta
- 1
- 5
- 8
- 5
- 18
- 1-6 henkilöä
- 4
- 15

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

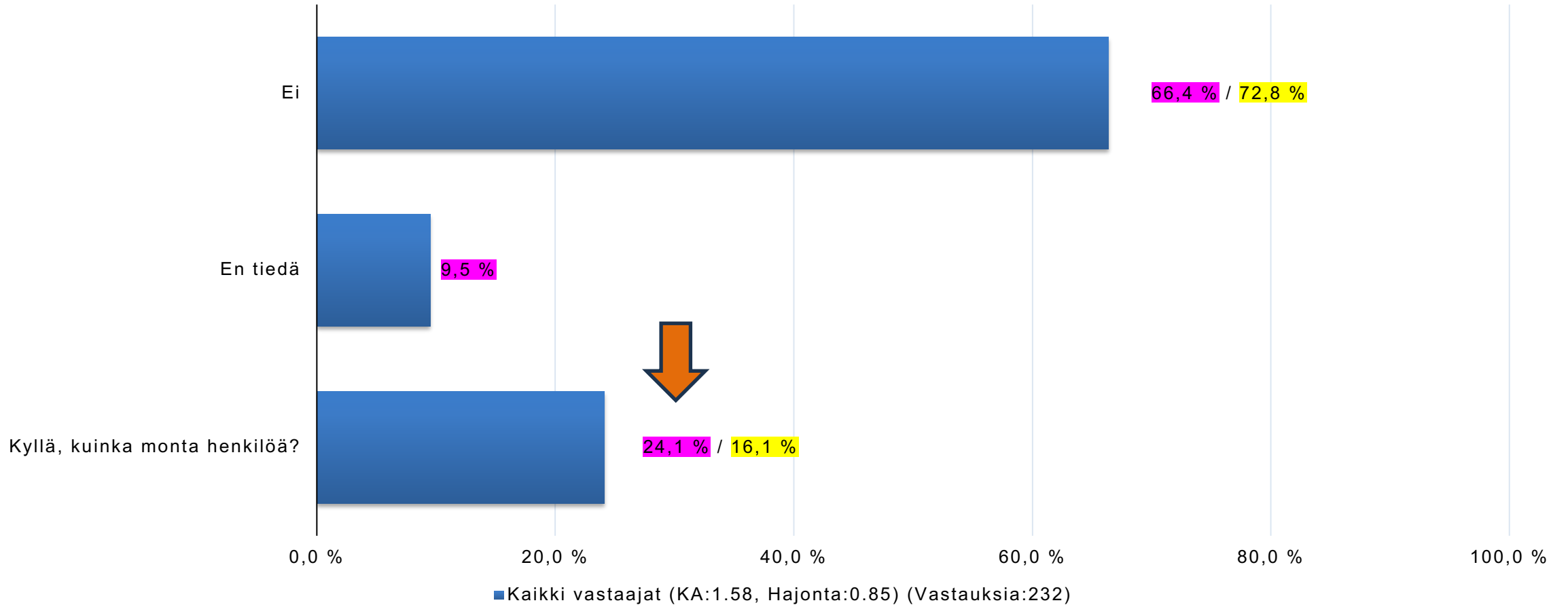
6. Onko työpaikallasi lomautettu henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä, kuinka monta henkilöä?
(Kaikki vastaajat)

- 500
- 6
- 4
- 1
- 16
- kymmeniä
- 2
- kaksi
- 3
- 5
- 22
- 5
- 10
- 6
- 1
- 1
- 8
- 25
- 4
- 10
- 2
- 1
- 6
- 5
- 20
- 3
- 18
- n.10-15
- alle 10
- 5
- 1 kpl eli kaikki työntekijät paitsi omistaja
- 17
- 10
- 5
- 1
- 9
- 7
- 10
- N.20
- 8
- 8
- 2
- Ehkä 5 ?
- kaikilla lyhennetty työaika vaihtelevasti ja määräaikaista lomautuksia
- 15
- 3
- 3
- n 15
- 3
- En tiedä
- 7
- n.10
- 6

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

7. Onko työpaikallasi irtisanottu henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 232 / vastaajia 219 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

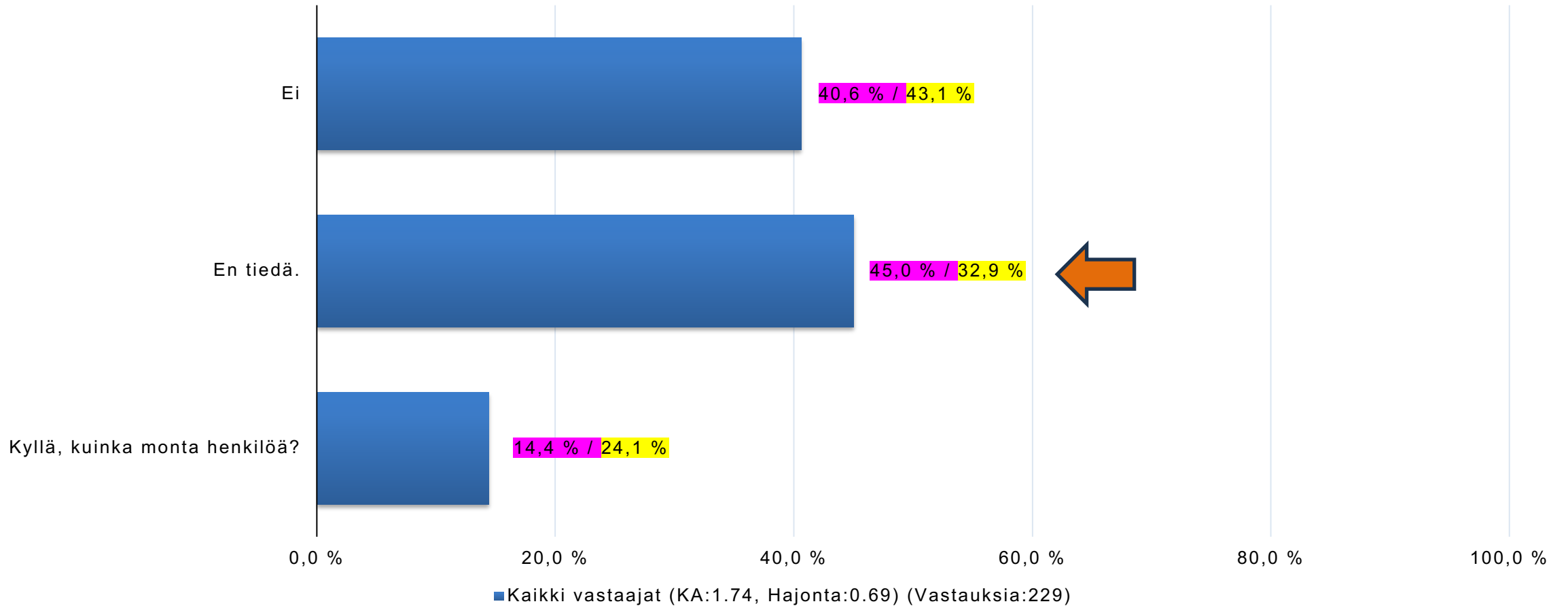
7. Onko työpaikallasi irtisanottu henkilöstöä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä, kuinka monta henkilöä?
(Kaikki vastaajat)

- 7
- 2
- 2
- en tiedä tarkkaan koska siitä ei ole kerrottu. 10?
- 2
- Ei tietoa
- 2
- Useampaan otteeseen, yhteensä alle 10 hlö
- 1
- 8
- 3
- Mm. Minut
- 1
- 3
- Yksi
- 2
- 2
- pakotettu eläkkeelle vastoin tahtoaan
- 2
- 4
- 6
- 3
- 4
- 1
- 3
- useita
- yksi
- 3
- 3
- Paljon määräaikaista työsuhdetta, joita ei määräajan päätyttyä jatketa.
- 1
- 2
- 2
- 3
- 1
- 3
- 3
- 2
- 6
- 3
- 2
- 1 hlö
- 1
- 7
- 2
- En tiedä

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

8. Onko työpaikallasi tulossa henkilöstön lomautuksia?

vastaajia 229 / vastaajia 216 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

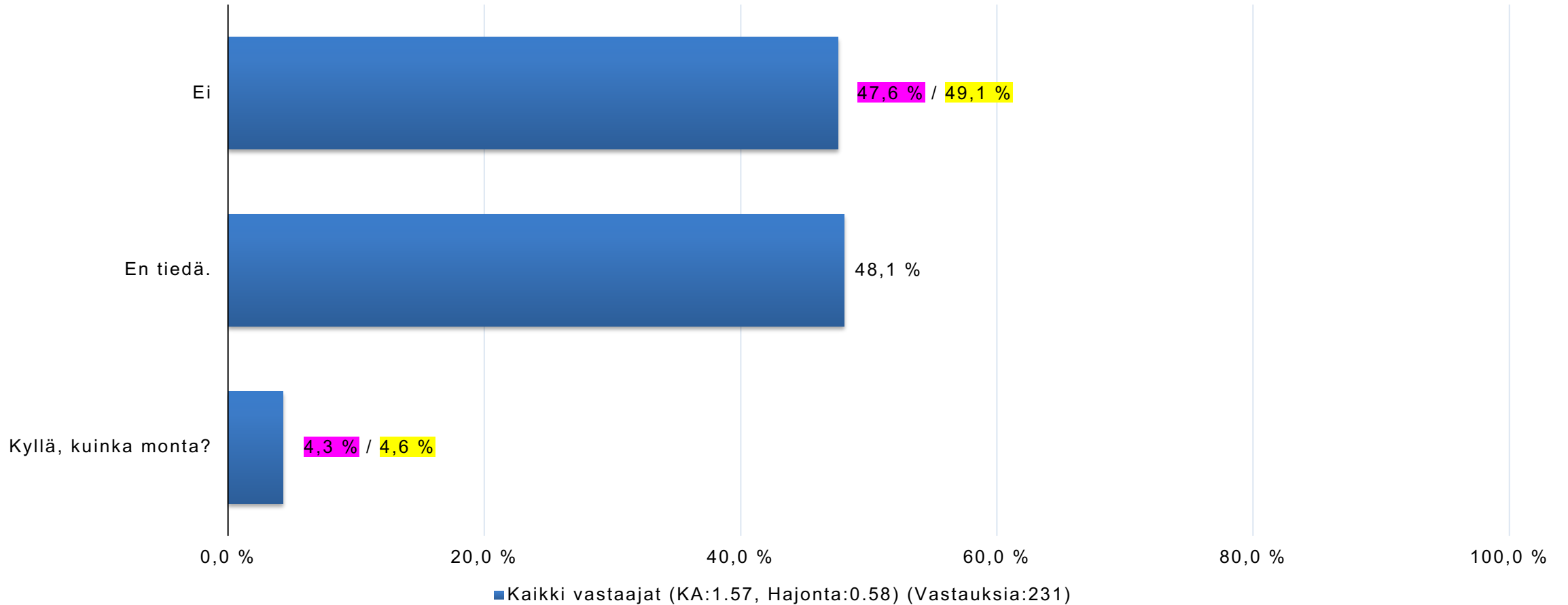
8. Onko työpaikallasi tulossa henkilöstön lomautuksia? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 6
- 20
- 10
- Jo alkaneet lomautukset jatkuvat
- Vielä muutama
- 10
- 5...10 lisää?
- 8
- Ehkä 10
- 4
- 1
- 2
- 1
- 1
- 3
- 10
- 4
- saa nähdä
- 10
- 5
- 1 eli minä
- 10-20
- 10
- 8
- 2
- ei uusia lomautuksia
- 3
- 2
- En tiedä

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

9. Onko työpaikallasi tulossa henkilöstön irtisanomisia?

vastaajia 231 / vastaajia 218 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

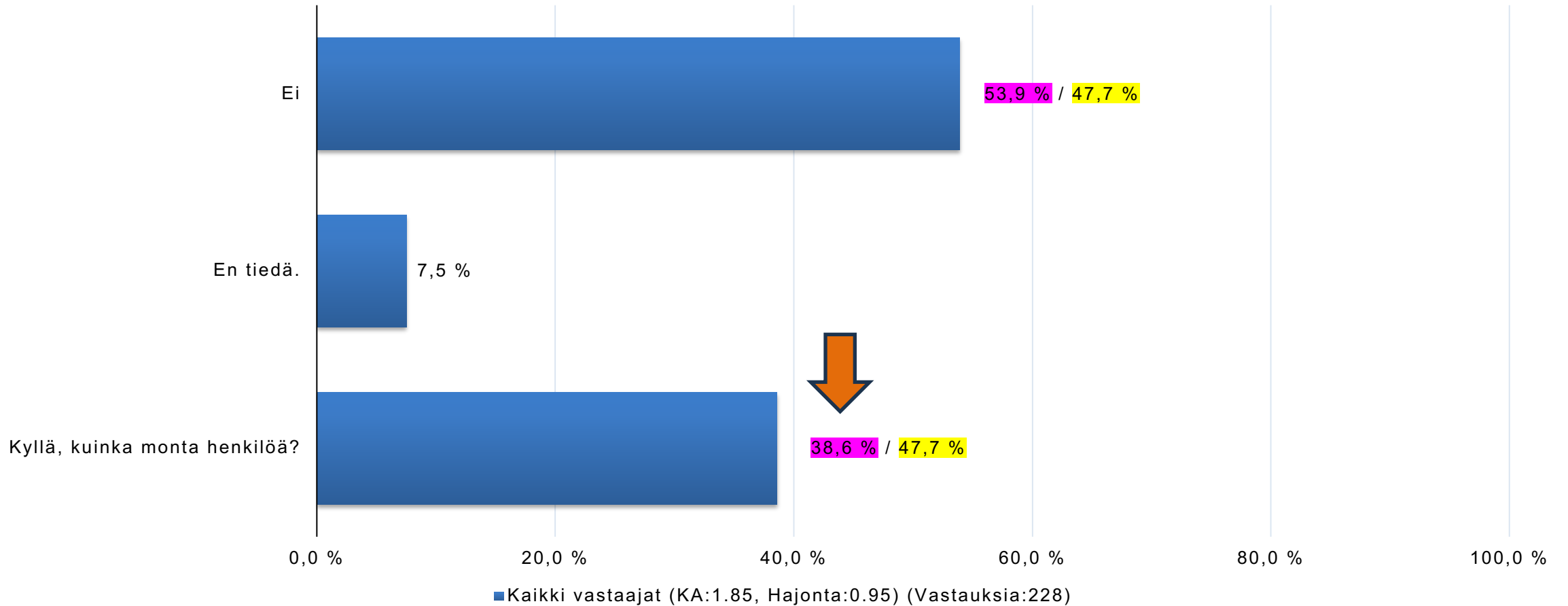
9. Onko työpaikallasi tulossa henkilöstön irtisanomisia? - Kyllä, kuinka monta? (Kaikki vastaajat)

- Toimialallamme kuulemma kaksi
- 1
- 1
- Ehkä 80
- 1
- Mahdollisesti pari
- 1
- koko kaupungin tasolla max n 170, kaupunkirakenteen toimialalla noin 10-20
- Nyt YT-neuvottelut meneillään ja tavoitteena irtisanoa 20 hlöä koko organisaatiosta. Ei tietoa koskeeko kaupunkisuunnittelua, mutta todennäköisesti auki olevia virkoja/sijaisuuksia ei saada täytettyä.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

10. Onko työpaikallasi rekrytoitu lisää työntekijöitä kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 228 / vastaajia 218 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

10. Onko työpaikallasi rekrytoitu lisää työntekijöitä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

• Omalle osastolle 3 henkeä, ei tietoa koko työpaikan tilanteesta	• en tiedä	• 1
	• 2	• n. 5
• 5-10	• 3	• 1
• 3	• Yritysostoilla kyllä	• 1
• 1	• 2	• En osaa sanoa.
• 1	• 1	• osa-aikaisesti 3 kpl
• 3 (yksikössä)	• 1	• 2
• 3	• 1	• 2
• 2	• 5	• 2
• 1	• 1	• 2
• 3	• 1	• 1
• 1	• 2	• 2
• Ainakin yksi arkkitehti on rekrytty kaavoituspuolelle.	• 4	• En tiedä
• 1	• Aukiolevat vakanssit täytetty, ehkä n. 5 kpl (määräaikaisia sijaisuuksia, avautuneet paikat esim. työpaikan vaihdon takia)	• 2
• Vanhoihin vakansseihin on palkattu viitisen henkilöä, joiden lisäksi on ainakin kaksi määräaikaista	• 3	• 1
		• 1

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

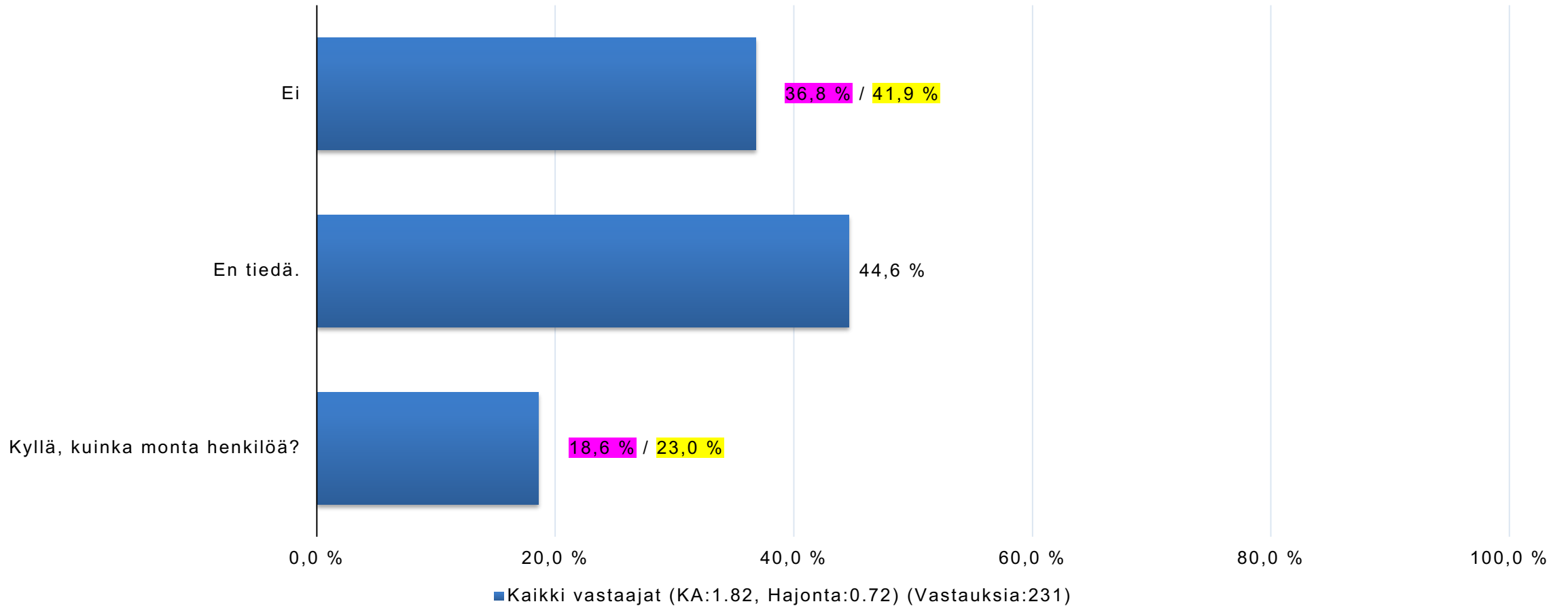
10. Onko työpaikallasi rekrytoitu lisää työntekijöitä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 1
- 3
- 5
- 3
- 2
- 2
- 2
- en tiedä, mutta useampia
- 2
- kaupunkisuunnittelun palvelualueella 3
- 4
- 3 eläköityneen tilalle 1
- 2 virkahenkilöä omalle osastolle. Kummallakin vielä koeaikaa jäljellä.
- 2
- 2 harjoittelijaa
- 2-3?
- 1
- 2
- 1
- 1
- 3
- 2 osa-aikaista opiskelijaa / harjoittelijaa
- 2
- En tiedä
- Uusia työntekijöitä, en tiedä paljoako
- 5

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

11. Ollaanko työpaikallasi aikeissa rekrytoida lisää työntekijöitä lähitulevaisuudessa?

vastaajia 231 / vastaajia 217 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

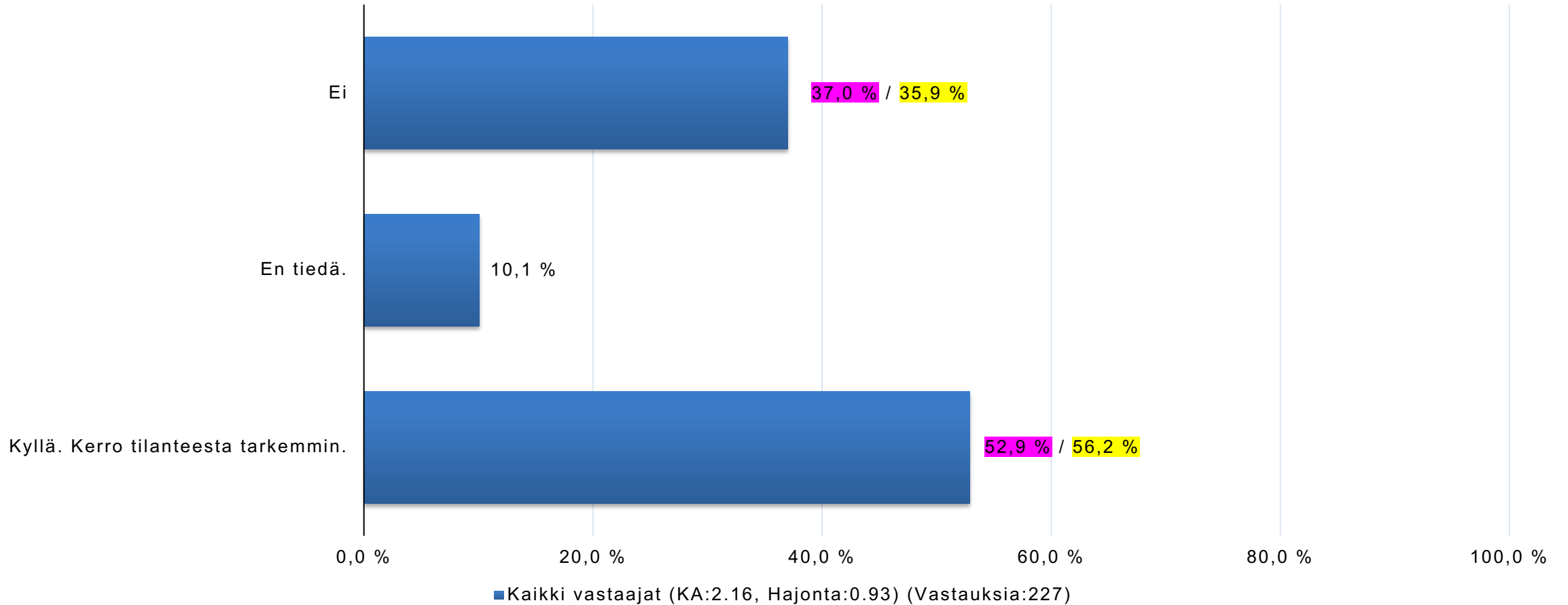
11. Ollaanko työpaikallasi aikeissa rekrytoida lisää työntekijöitä lähitulevaisuudessa? - Kyllä, kuinka monta henkilöä? (Kaikki vastaajat)

- 1
- 1-2
- 1-2
- 1
- Kokenutta kaupunkisuunnittelijaa on ainakin yritetty rekrytoida
- en tiedä
- 2
- 2
- 1
- Aukiolevat vakanssit täytetään, ehkä n. 5 kpl (esim. työpaikan vaihdon takia aukiolevat)
- 2
- ?
- 1-2
- 1-3
- 1
- 2
- En tiedä
- 2
- 1
- 5
- 2
- 1
- en tiedä
- 2-5
- Tahtoa olisi, mutta YT-neuvottelut vielä vaikuttavat. Saattaa olla, että ei saada täytettyä virkoja.
- 1-3
- 2

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

12. Onko hankkeissa/projekteissa, joissa työskentelet ollut viivästymisiä kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 227 / vastaajia 217 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

**12. Onko hankkeissa/projekteissa, joissa työskentelet ollut viivästymisiä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä.
Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)**

- Odotettua hitaampi prosessi
- rakennesuunnitelmien puutteellisuus.
- Monta hanketta on laitettu jäihin joko urakkahinnan takia tai huonon myynnin takia.
- Hanke odottaa myynnin etenemistä
- projektien tilaajat usein saattavat omista syistään keskeyttää hankkeiden edistämistä.
- Toimija on vetäytynyt hankkeesta
- muutaman kuukauden viivästyksiä
- Projekteja mennyt jäihin
- Suunnittelupalkkiot eivät riitä suunnitteluun, työtä tehdään ”omakustanteisesti” ja liian vähillä resursseilla. Asuntohankkeita jäissä, ei edetä luvan hakuun vaikka suunnitelmat olisi jo.
- Pari kerrostaloja Esossa ovat ollut "standby"ssä vuoden alussa, mutta ne haetaan lupa loppuvuoden sisällä.
- Yksi ennakkomarkkinoinnissa ollut kohde on vedetty pois ja työmaan aloitus siten siirtyy johonkin tulevaisuuteen
- Hanketta siirretty talouden tilanteen takia
- rakennusvalvonta ei saa hanketta eteenpäin / käsiteltyä
- viivastys 9kk, myös lopetus mahdollinen
- Melkein kaikki hankkeet ovat lähteneet huomattavasti hitaammin kuin ns. normalitilanteessa

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

**12. Onko hankkeissa/projekteissa, joissa työskentelet ollut viivästymisiä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä.
Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)**

- rakentamista on lykätty
- Osa hankkeista kokonaan pysähdyksissä tai peruuntunut
- Asuntosuunnitteluprojektit pistetty suurelta osin jäihin
- Epäpätevä uusi johto hidastaa etenemistä
- Vapaaehtoinen asuntorakentaminen on täysin seisahtunut.
- hankkeita ei haluta viedä eteenpäin, kaikki kiire kadonnut
- Hankkeen käynnistyminen odottaa rahoituspäätöstä. Toiseen hankkeeseen ei saatu urakkatarjouksia.
- Hankkeita on käytännössä pysähtynyt rakennuslupavaiheen jälkeen.
- Osa julkisista hankinnoista on viivästynyt, koska lähtötilanteet ovat muuttuneet.
- Rakentamisen aloitus siirtyi hamaan tulevaisuuteen. Urakkapaketin teimme valmiiksi.
- Jo suunnitellut hankkeet ovat jäissä, olleet jo pari vuotta.
- Hankkeet ovat holdissa, eikä uusia hankkeita ole alkanut.
- Työmaiden aloittamista siirretään
- Projektien aloituksia on lykätty
- Normaaleja rakennushankkeiden viivästymisiä

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

**12. Onko hankkeissa/projekteissa, joissa työskentelet ollut viivästymisiä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä.
Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)**

- Asuntosuunnittelua jäissä
- Toteutussuunnittelu ei ole lähtenyt vaikka lupaa on haettu
- Osa hankkeista odottaa investorien päätöksiä.
- Sisäisistä päätöksistä ja budjeteista johtuen
- Urakkatarjousten kustannuksien kasvun takia toteutus viivästynyt 2 hankkeessa. Museoviraston säästöpainet vaikuttaneet pienemmissä tehtävissä.
- Hyvinvointialueiden tilaamissa hankkeissa viivästyksiä on ollut liittyen hankkeiden rahoituksen ja toteutusaikataulun epävarmuuteen.
- kaavavalitus, aloituksen viivästyminen
- yksityiset (asuinrakennus)hankkeet kaavoituksessa ovat hidastuneet / olleet tauolla
- Lähes kaikissa isommissa hankkeissa, erityisesti kaupalliset hankkeet
- RakL viivästyminen
- Asemakaavoituksen ja päätöksenteon viivästyminen
- Rakentamisen aloitusta lykätty odottamaan parempia aikoja.
- Jo sovittuja asuntokaavoitushankkeita on lykätty huonon suhdanteen takia.
- delays and dismissing of pre-planned projects due to financial problems of the client
- Suunnittelu on siirtynyt eteenpäin tilaajien (kaupungit) aikataulujen vuoksi

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

**12. Onko hankkeissa/projekteissa, joissa työskentelet ollut viivästymisiä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä.
Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)**

- kyllä. rakennuttajien puolesta hidastettu tai jäädytetty hankkeita.
- Kaavahankkeet usein viivästyvät
- Helsingin kaupungin hankkeet eivät käynnisty
- Hintojen nousu, tehdään halvennuskierroksia. Projekteja pistetty tauolle.
- Tilaajan ja urakoitsijan taistella rahasta
- Normaaleja selvityksien laatimisesta johtuvia viivästymisiä
- Siirretty holdiin
- Moni projekti ei olekaan käynnistynyt.
- Aikataulu on venynyt markkinasta johtuvista syistä
- Asuinrakentaminen viivästynyt, samoin hankekehitysprojektissa viivytelty
- kaikki projektini menivät jäihin
- hankkeita ei ole aloitettu eikä uusia ole tiedossa, hankkeiden neliömääriä on pienennetty
- Resurssivajeen vuoksi pääosin eli olisi liikaa töitä.
- Normaalialuehankeproblematiikkaa, ei tahallista jarruttelua
- Viivästymiset ovat johtuneet oman toiminnan resurssiniukkuudesta, ei markkinatilanteesta.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

**12. Onko hankkeissa/projekteissa, joissa työskentelet ollut viivästymisiä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä.
Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)**

- Suhdannetta käytetään hyväksi joidenkin kaavahankkeiden viivyttämisessä ja toisten edistämisessä
- Asuntovetoisia hankkeita on lykätty, osa on jo tosin käynnistynyt uudestaan pienen tauon jälkeen
- Talouden tasapainoituksen vuoksi
- Hankkeiden suunnittelu pysäytetään. Kohteiden kustannuksia lasketaan aikaisemmin ja tarkemmin kuin ennen. Työmaita ei aloiteta.
- Esim. rakennuttajan konkurssi, asunnot eivät mene kaupaksi > laitettu projekteja tauolle
- Iso hanke: hankesuunnitelman siirto "ainakin 6kk" tuonnemmaksi
- Asuinrakennushankkeita on mennyt tauolle ko aiemmin, eivät ole lähteneet uudelleen vielä liikkeelle.
- Kaavahankkeita viivästynyt tai peruuntunut suhdanteen takia.
- Edellisessä työpaikassa yksityisellä sektorilla hankkeita peruuntui ja viivästyi
- Rakennustöiden viivästymisiä urakkalaskennan/kilpailutuksen valitusten myötä.
- Julkisen puolen uudisrakennushanke
- hankesuunnittelu on osittain keskeytetty muutaman kuukauden ajaksi
- Päätöksenteon hitaus.
- Energiahankkeissa tulee usein jotain viivästymisiä
- kaavoituksessa voi tulla useasta syystä viivytyksiä, tarvitaan lisäselvityksiä, kaavasta valitetaan, päätöksenteko ei etene ajatellusti jne (eli useita tapauksia/ erilaisia tilanteita ollut)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

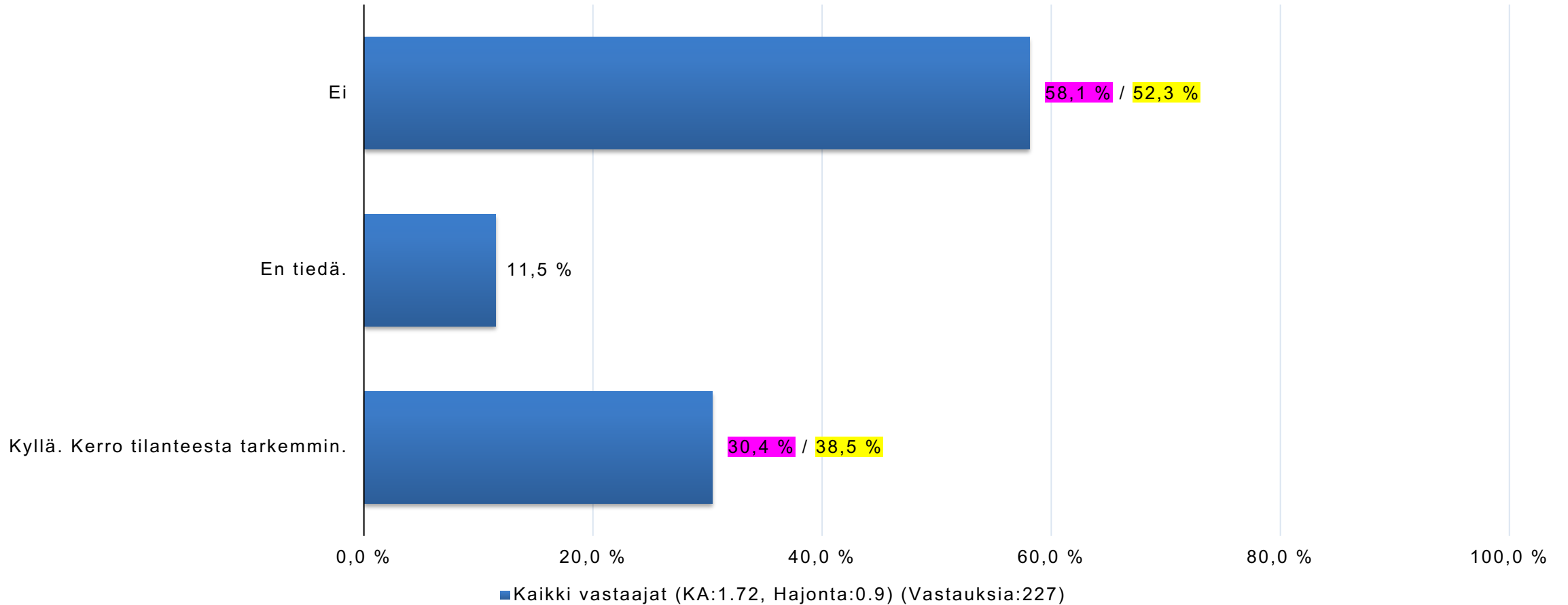
**12. Onko hankkeissa/projekteissa, joissa työskentelet ollut viivästymisiä kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä.
Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)**

- hankkeita keskeytetty
- Tilaajalta saatavien lähtötietojen saaminen on viivästynyt
- Asuntosuunnitteluprojektit on keskeytetty tai odottavat ara-päätöstä
- Viivästyksiä siitä syystä, että uusia nimityksiä tehty ja työhön perehtyminen vienyt aikaa. Toki myös viivästyksiä siitä syystä, että rakentaminen on muutoinkin jumissa.
- Tilaajan hankinnat ovat olleet haastavia hankkeiden haastavuuden vuoksi
- Jotkin kaavahankkeet ovat viivästyneet, kun toimijat eivät ole allekirjoittaneet sopimuksia.
- Suunnittelun viivästymisiä ja rakentamisen aloitusten siirtymistä tuonnemaksi
- Projektit eivät liiku eteenpäin, hankekehitysvaiheesta
- ravasta johtuen ja toisessa projektissa peruskorjauskohteen suunnitelmamuutoksista johtuen

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

13. Onko työtehtäviäsi/-hankkeita peruuntunut kuluneen 6 kuukauden aikana?

vastaajia 227 / vastaajia 218 kpl

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

13. Onko työtehtäviäsi/-hankkeita peruuntunut kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)

- Lähinnä hankkeiden aloitus ollut epävarmaa, eikä kaikki ole alkaneet
- 1 kpl
- Määrärahojen vähyys ja leikkaus.
- yritykseni asiakas lopetti toimivan yhteistyön taloudellisista syistä
- kts edellinen
- Normaalialueen peruuntumista tullut hankkeissa, jotka eivät olekaan edenneet suunnitellusti
- Olen ollut lomautettuna
- Yksi lähes rakennuslupavaiheeseen edennyt kohde on
- 1 kpl peruuntunut, alkaa määrittelemättömänä hetkenä
- Toistaiseksi jotain ulkopuolista triggeriä (kuten investointipäätöstä) odotta useampi hanke
- Julkisten hankintojen määrä on romahtanut: jotkut viimevuotisista hankinnoista pidennettiin, kun lähtötiedot muuttuivat. Silti hankinnoissa oletetaan, että yrityksillä ja niiden henkilökunnalla on tarvittava määrä "tuoreita" referenssejä. Kansainvälisten julkisten arkkitehtuurikilpailujen määrä on hyvin pieni. Useimpia Architects Council of Europe sivuston kautta löytyviä kilpailuja ei järjestetä englannin kielisinä – vaikuttaa siltä että vain Pohjoismaisiin kilpailuihin voi osallistua englannin kielellä.
- Juuri pari päivää sitten peruuntui hybridihanke, jonka aloitusta on odoteltu
- Hankkeet ovat holdissa, eikä uusia hankkeita ole alkanut.
- Kunnan tilaama kehityshanke on pysäytetty korkeiden rakentamiskustannusten takia.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

13. Onko työtehtäviäsi/-hankkeita peruuntunut kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)

- Hankkeita olekaan toteutunut niin että suunnittelu alkaisi
- Hakeet eivät ole edenneet
- Maailmantilanteen muutos on johtanut muutoksiin investoinneissa, mihin hankkeisiin satsataan
- Suunnittelijoita on heitetty ulos hankkeista. Minut poistettiin 3:n vuoden hankkeella työskentelun jälkeen hankkeelta vastaavan rakennussuunnittelijan roolissa kesken työmaavaiheen. Kynä putosi, suunnitelmat jäi kesken. Jouduin lomautukselle,
- yksityiset hankkeet ovat jääneet tauolle
- Useampi hanke on käynyt läpi vain ehdotus- ja/tai yleissuunnitteluvaiheen muttei ole edennyt toteutussuunnitteluun
- Rakennusliikkeen konkurssin takia hankkeita on peruuntunut.
- cancelled several parts of the ongoing projects due to financial problems of the client
- Asuinrakentamisen toteutushankkeita on peruuntunut
- Joskus tulee mutkia matkaan tai hakija vetäytyy hankkeesta
- Asuntokohteet eivät mene kaupaksi
- Tilaajan ei oli rahaa
- Iso asuinrakentamiskeskus
- Luonnos/hankesuunnittelutasolla alkaneita hankkeita on kariutunut niin, ettei niitä ole viety pidemmälle vaikka tähän on ollut mahdollisuus.

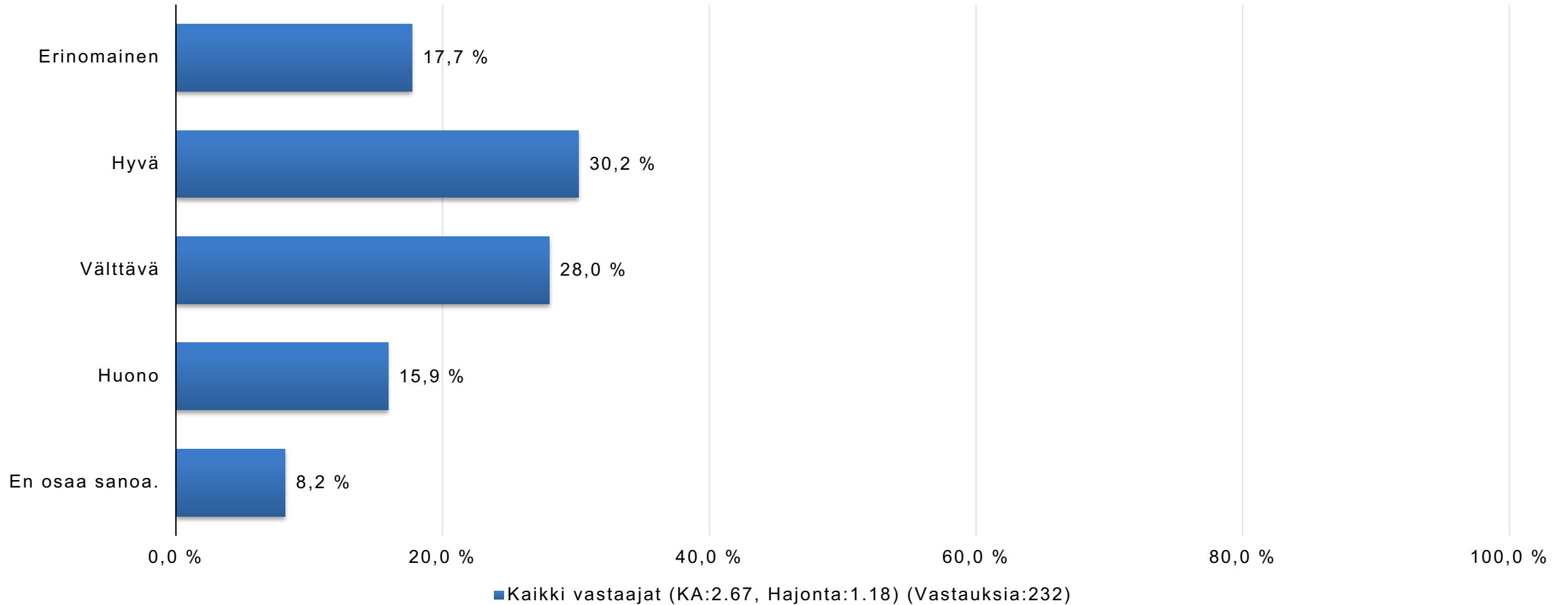
SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

13. Onko työtehtäviäsi/-hankkeita peruuntunut kuluneen 6 kuukauden aikana? - Kyllä. Kerro tilanteesta tarkemmin. (Kaikki vastaajat)

- kaikki projektini menivät jäihin
- tehty jo urakkalaskenta, asiakas vetäytyi hankkeesta rahoituksen takia
- Hanketta ei voida toteuttaa yhtä suurena kun oli tarkoitettu
- Kunnan taloustilanne on siirtänyt rakennushankkeita tulevaan.
- Kokeneita kaavoittajia ei haluta kaikkiin hankkeisiin rakennusliikkeiden toivomuksesta
- Talouden tasapainoituksen vuoksi
- Tilaaja vetäytynyt hankkeesta kustannussyistä tai rahoitusta ei järjesty.
- Asuntorakentamisen liittyviä projekteja vähintään tauolla, saattavat myös jossain vaiheessa jatkua
- Edellisessä työpaikassa yksityisellä sektorilla hankkeita peruuntui ja viivästyi
- Julkisen puolen uudisrakennushanke
- Ryhtyvän tahon riskitasot nousseet liian suuriksi, jolloin hankkeet on pysäytetty
- Hankkeiden laajuutta on supistettu ja jotkin hankkeet on laitettu jäihin
- Avattu yllä
- Tilaajan hankkeita on siirtynyt eteenpäin
- En saa kertoa enempää

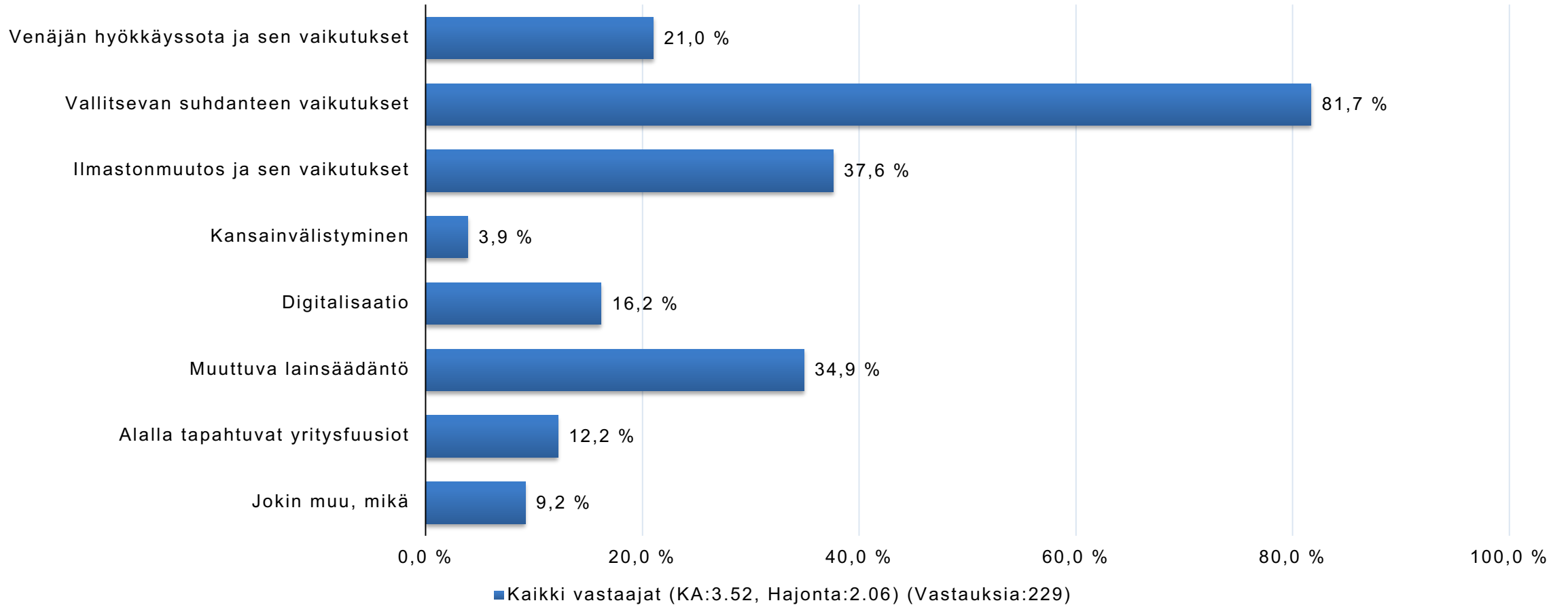
SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

14. Millaiseksi arvioit työtilanteesi / töiden riittävyyden keväällä 2025?

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

15. Mitkä ovat suurimmat muutosajurit tällä hetkellä toimialallasi?

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

15. Mitkä ovat suurimmat muutosajurit tällä hetkellä toimialallasi? - Jokin muu, mikä (Kaikki vastaajat)

- Hallituksen arvot ja toiminta
- tämänhetkinen rakennusalan LAMA
- Julkiset hankinnat takkuavat, puitesopimuksistakaan ei tule mitään töitä. Hankkeita kilpailutetaan heikolla osaamisella ja joka toinen tarjouspyyntö keskeytetään tarjouspyynnön puutteiden takia.
- Tekoäly
- asuntoalan huono menekki
- Tekoäly
- Asuntokaupan jumittaminen
- monenlaiset suhdanteeseen/valtiotalouteen liittyvät sopeuttamistoimet
- Valtiolliset tuet ja budjetit
- Vakiintumaton liiketoiminta, nuori yritys
- Opetusministeriön linjaukset
- Talouden taantuma
- Hallituksen toimet (asumisoikeus, hitas, ara-tuet)
- sekularisaatio
- Luontokato

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

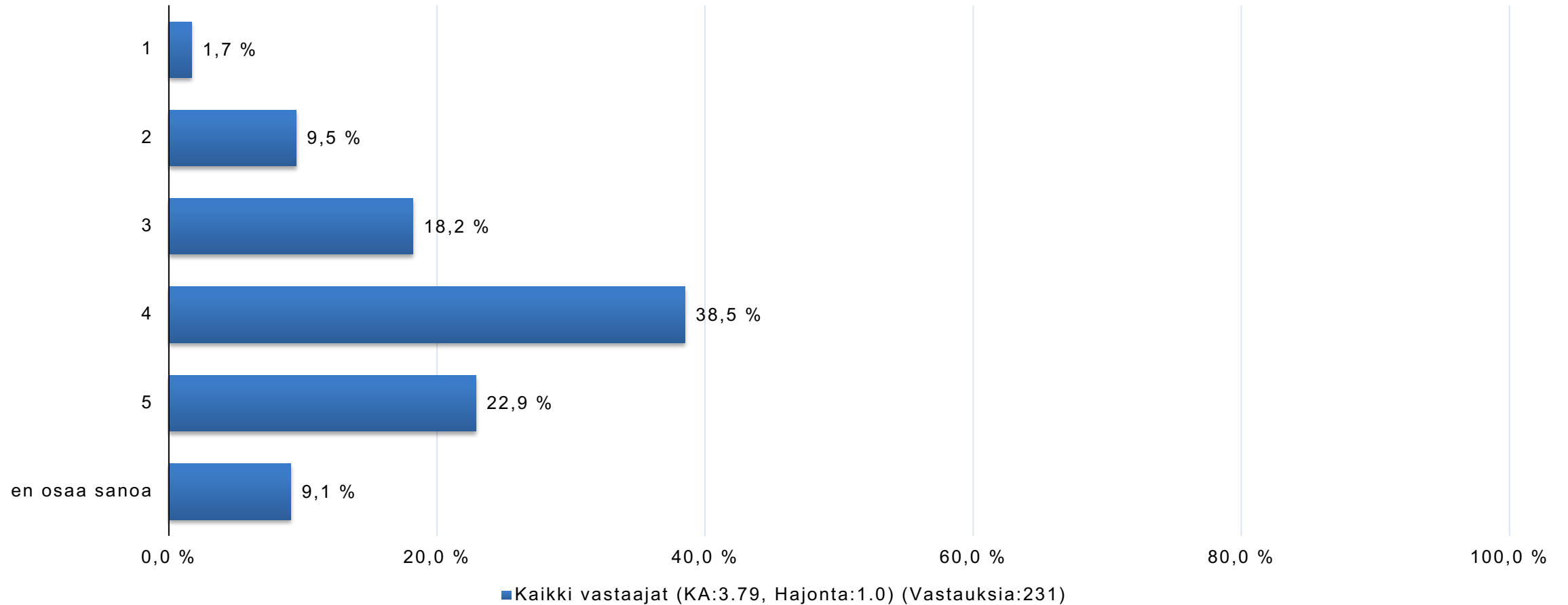
15. Mitkä ovat suurimmat muutosajurit tällä hetkellä toimialallasi? - Jokin muu, mikä (Kaikki vastaajat)

- Julkisen talouden ahdinko
- Rakenteellinen korruptio
- Kaupungin talous
- Ara-hankkeiden loppuminen.
- Muuttotappiokunta ja väestön muuttaminen kokoajan kohti isompia kaupunkeja.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus

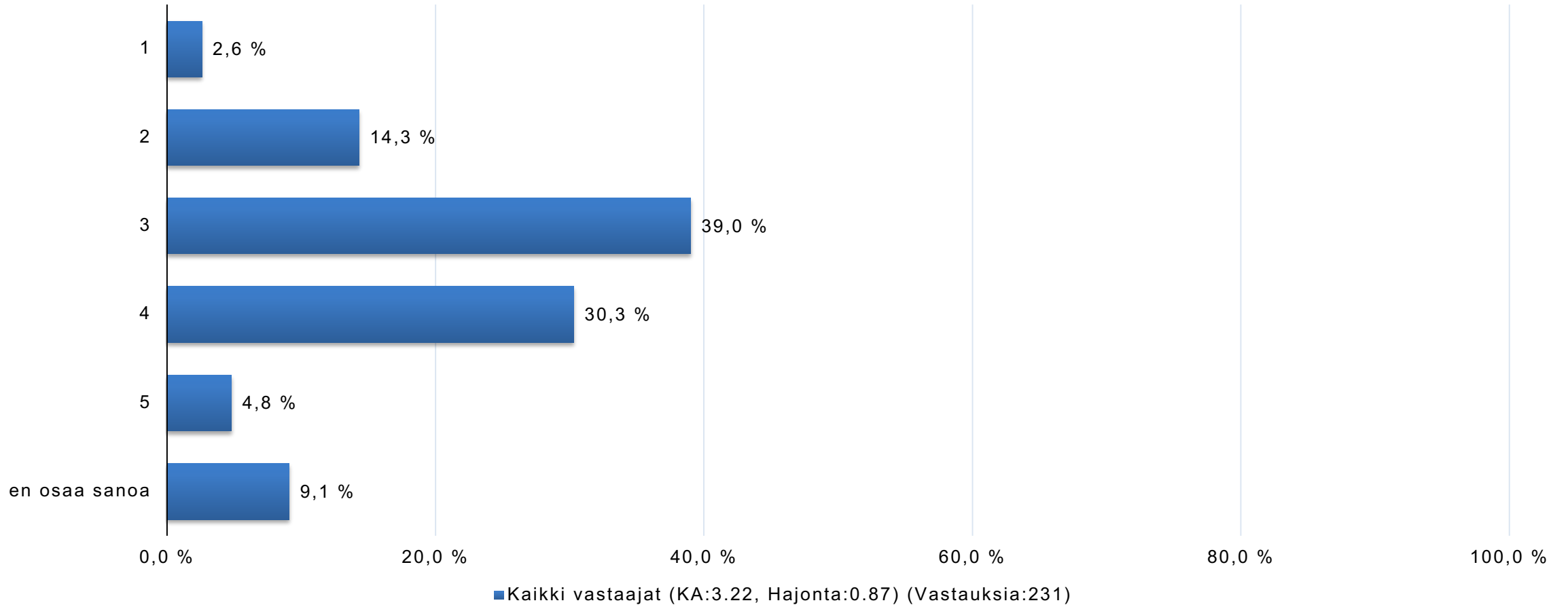
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Alan koulutustarjonta ja työelämän vastaavuus (ml. täydennyskoulutus)

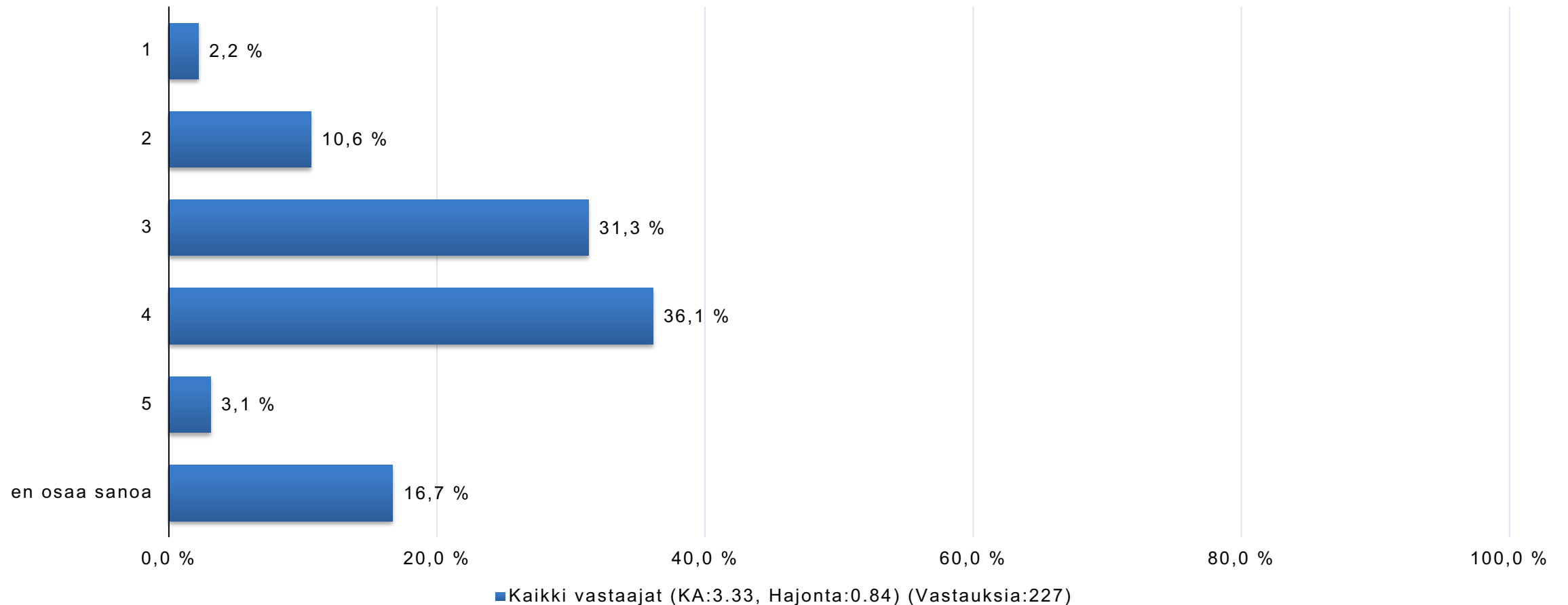
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Työehtosopimukset / työläinsäädäntö

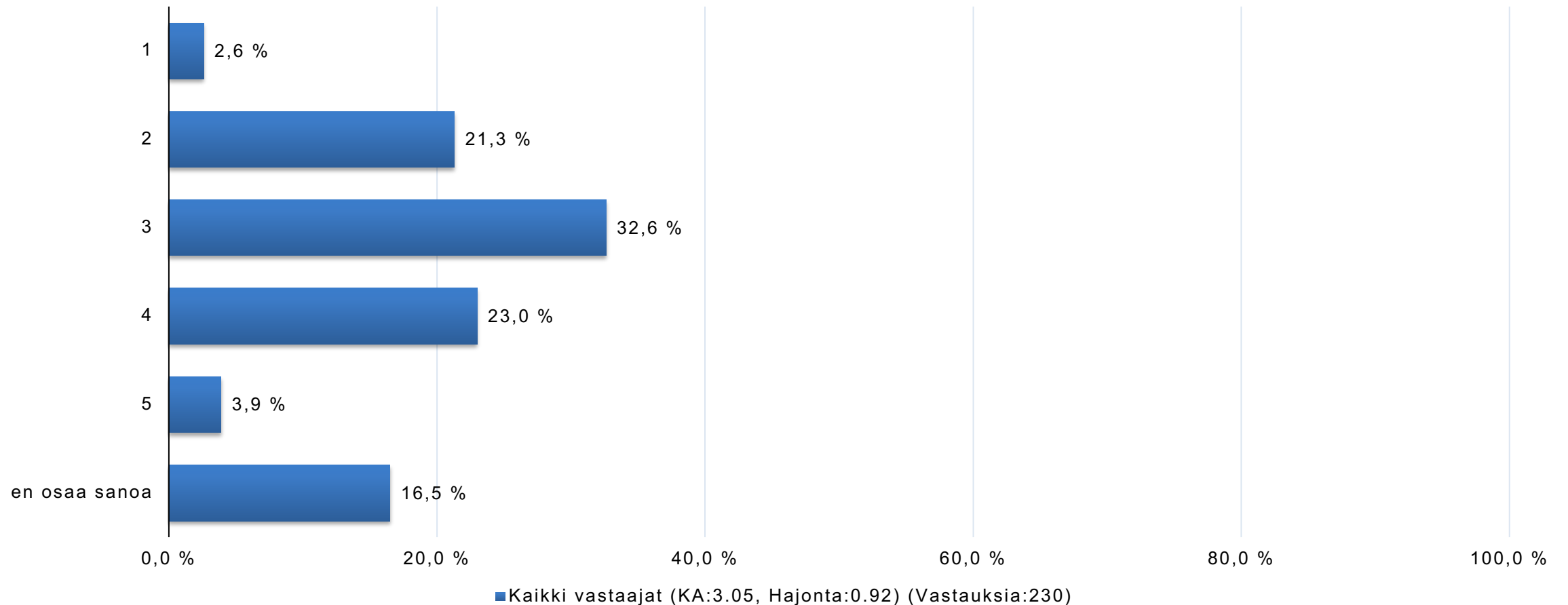
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Alaa koskeva tutkimus- ja kehitystyö

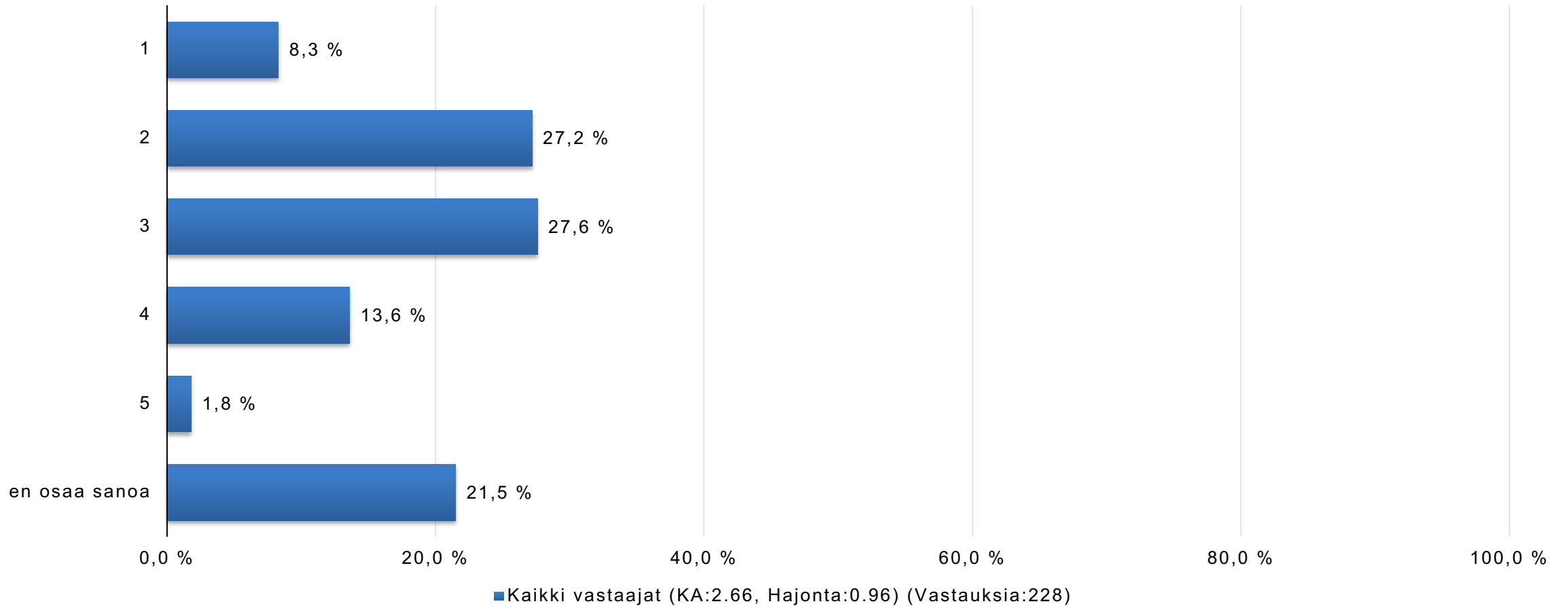
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Markkinoiden toimivuus / kilpailuneutraliteetti

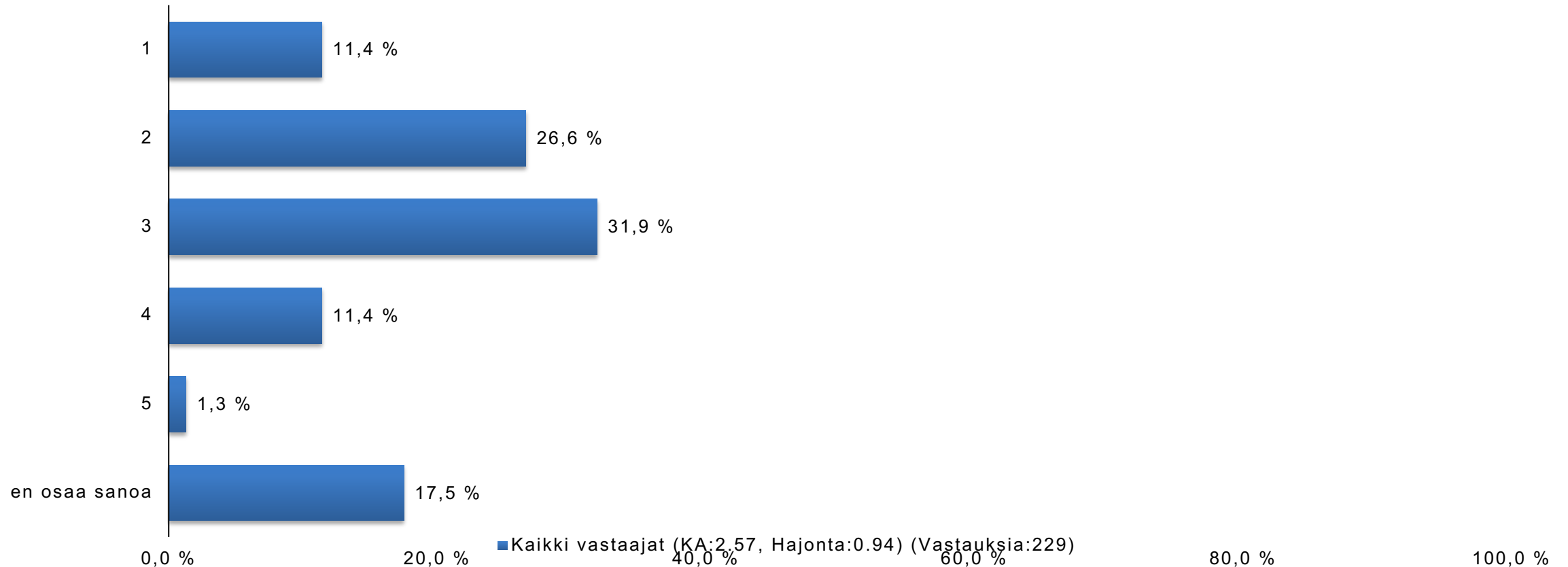
(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

Julkisten hankintamarkkinoiden (valtio, kunnat) toimivuus ja hankintayksiköiden toiminta

(1 = 1 = huono, 5 = 5 = erinomainen)

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Byrokratia lisääntyy
- Ei suuria konkreettisia muutoksia omaan työhön
- Luo epävarmuutta.
- Omaan työhöni suhteellisen vähäiset. Hieman pohdituttaa, miten villiksi pientaloalueilla menee luvatta rakentaminen, miten sitä ylipäättään päästään valvomaan.
- Yksityisten maanomistajien toimintamahdollisuus kasvaa. Kunnan ohjauskyky maankäytössä heikkenee.
- Suuri sekaannusvaihe, viranomaiskäsittelyt todennäköisesti viivästyvät
- En tiedä.
- Paljon muutoksia, mutta hyvä että todennettu pätevyys asettaa pätevyityneitä ensisijaiseen asemaan
- En osaa sanoa, pitää tutustua asiaan.
- Rakennus- ja purkulupien taktinen hankekohtainen ajoittaminen, pätevyyksien hakeminen lisääntyy ja ruuhkauttaa fisen käsittelyjä, epävarmuus lisääntyy rakennuttajissa.
- Jännityksellä odotan, etenkin pääsuunnittelun roolin mahdollista heikentymistä
- Vaikutuksia mm vähähiilisyys ja ilmastonmuutoksen torjuntaan, kiertotalouteen ja materiaalien käyttöön sekä hallinnollisen taakan kautta hankkeiden aloitukseen.
- ne joilla työtä on, tilanne heikkenee, työttömille ei tiedossa töitä

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Siirtymäaikaa suunnittelijoiden pätevyyksien olisi hyvä saada, muuten on vaarassa, että esim. ei voi toimia rakennussuunnittelijana kun lupaa haetaan vaikka siihen olisikin pätevyys jos lupaa haettaisiin nykytilanteessa.
- Voi vaikuttaa siihen, ettei pian ole kuin muutamia pätevöityneitä suunnittelijoita, sillä yksittäisillä henkilöillä voi olla vaikea pitää yllä pätevyyslautakunnan vaatimaa työkokemusta ja silloin tietyt työt menevät lopulta vain tietyille henkilöille/ toimistolle.
- Pätevyyksiä tulisi hankkia.
- Muutos tulee vaikuttamaan suuresti. Tuntuu että palaa lähtöruutuun.
- Vaikutus tällä hetkellä epäselvää
- Todennäköisesti työmäär lisääntyy ainakin alkuhämmennyksen aikana.
- En osaa sanoa. Henkilökohtaisella tasolla hirvittää. Työntajani ei ole aktiivinen eikä kiinnostunut työntekijöidensä asioista. Olen lomautettuna eikä minulla ole taloudellisesti mahdollisuutta hakea pätevyyksiä tai osallistua alan koulutuksiin ja webinaareihin
- En tunne tarpeeksi.
- tuovan lisää byrokratiaa, koska luullaan että laatu paranee byrokratialla
- lisää byrokratiaa
- Toimialaan (esim. rakennusvalvonta) rakentamislaitilla merkittävä vaikutus. Omaan sektoriin (kaavoitus) vielä kysymysmerkki.
- Naisten asemaa ei ole huomioitu ja ylläpitää matalaa syntyvyyttä kun jos jää äitiysvapaalle niin pätevyyksien kanssa saattaa tulla hankaluuksia
- Hyvin sekavaa.....haluaisimme hiilineutraalisuustavoitteita rakennusjärjestykseen, jotta ne koskisivat myös muutakin kuin uusia kaavoja

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Muutos tuo aina ylimääräistä työtä. Toivottavasti asiat kuitenkin alkukaaoksen jälkeen selkeytyisivät ja prosessit oikeasti helpottuisivat. En kuitenkaan usko, että esim. rakennusluvan hakeminen tulisi todellisuudessa mitenkään nopeutumaan.
- Tietyllä tavalla selkeyttää, mutta tulee kirittämään oman osaamisen päivitystä
- Pelkään suunnittelupalkkioiden säilyvän ennallaan, vaikka työmäärä tulee selvästi kasvamaan entisestä.
- Muuttaa tiettyjä menettelyjä, ei-luvanvaraisen rakentamisen määrän lisääntyminen riski. Suurempi muutos tulossa 2026 voimaan tulevien säädösten kanssa. Tietomallit ja käsittelyaikavastinykset,
- Lisää työmäärää
- paljon uuden oppimista, projektien työmäärät muuttuvat, osittain kasvavat ja painottuvat alkupuoleen
- koska kysymysmerkkejä on yhä niin paljon, tilannetta on vaikea arvioida. Uskon paperityön/byrokratian määrän kasvavan hetkellisesti piikkimäisesti, ja myös pidemmän päälle ihan huomattavasti.
- Olemme ulkomainen konsulttiyritys, eli vaikuttaa todennäköisimmin vain sopimuksiin.
- Epätietoisuus
- vaikuttaa varmaan jonkin verran, luottavaisin mielin kuitenkin ollaan
- Sekava tilanne aiheuttaa varmasti lisätyötä
- Lisää opiskelua.
- Unfortunately, I cannot comment on this as I am not familiar with the mentioned new construction legislation that will come into effect on January 1, 2025.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- En osaa sanoa, mutta epäilen että lisää byrokratiaa, esim. pätevyyskysymysten ja niiden pätevyyden todistamisen kautta
- hyvin vähän
- Pätevyysvaatimukset mutkistavat
- Uusi rakennuslaki ei vaikuta niin paljoa kuin uusi alueidenkäyttölaki
- heikentävästi
- Sekavaa
- Lisää työtä arkkitehdeille pätevyyden todistamiseksi
- Lisää työmäärää, mutta palkkioita ei voi nostaa.
- En tiedä vielä miten se vaikuttaa.
- Vaikutukset vielä epäselvät
- Pätevyyksien toteaminen vaikuttaa, monella suunnittelijalla ei vielä ole FISE-pätevyyttä
- Uusi laki antaa mahdollisuuksia kestävämpään ja luovempaan suunnitteluun. Esimerkiksi korjaussuunnittelun kannalta on hienoa että perinteisten rakennustapojen ja purkumateriaalin kierrätys on tulevaisuudessa helpompaa. Toisaalta tietomallipohjainen suunnittelu ei palvele omaa suunnittelualaani juurikaan, ja luo vain ylimääräistä työtä, johon asiakkailta ei välttämättä ole varaa.
- Rakennusluvitukset menevät kokonaan uusiksi, tuottaa myös järjestelmään muutoksia. Muutokset taksaa ja kunnan hallintosäätöön.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Tietomallipohjainen rakennuslupa tulee tuottamaan merkittävästi lisätyötä. Tämä siksi, että vaikka tietomalli tehdään monesta hankkeesta joka tapauksessa, rakennuslupamallissa on paljon sellaista tietoa jota malleihin ei ole aiemmin sisällytetty ja kaikki tiedot kirjataan joka tapauksessa eri tavalla kuin aiemmin. Huolena on, ettei työmäärän lisääntyminen näy vastaavasti arkkitehdin palkkiossa. Pätevyyslain näkökulmasta tilanne paranee. Nuorena suunnittelijana on todennäköisesti helpompaa päästä joskus hankkeiden pääsuunnittelijaksi.
- Tekee hommasta entistä sekavampaa.
- Kun valmistauduttu ei merkittävää haittaa, mutta avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- Aiheuttaa epävarmuutta, kun ei vieläkään tiedetä, mitä on tulossa: Kelpaavatko hankitut FISE-pätevyudet, milloin lupahakemukseen myös tietomalli/riittääkö pdf:t jne...
- Vaikuttaa. Tulee uusia tutkimuskohteita, lisää huolta.
- ymmärretäänkö, mitä tarkoittaa, ettei lupia tarvitse hakea -> ei saa kuitenkaan rakentaa kuin mitä kaava tms. sallii. Johtaa hallitsemattomaan rakentamiseen esim. pientaloalueilla ja suureen jälkivalvontaan.
Tietomalli rakennusluvassa: ketä ja mitä palvelee lupa-asiassa? Kenelle kulut?
- Nuorena, kohta työttömäksi jäävänä arkkitehtina en tiedä vielä miten voisin esim. kustantaa uuden pätevyitymishakemuksen, ja saisinko edes pätevyyttä oikein mihinkään, ja voinko pitää referenssejä/pätevyyttä yllä, kun työtilanne on niin heikko.
- Ei vielä varmaa. Vasta uusi alueidenkäyttölaki vaikuttaa selvästi.
- Ei merkittävää vaikutusta

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- Ei juuri mitenkään itselleni toistaiseksi, sillä toimin kaavoituksen ja maankäytön suunnittelijana.
- Tarvitaan lisää koulutusta
- Tulee varmasti paljon uutta, ja käytäntöjen muotoutuminen + soveltaminen vaativat aikaa ja paneutumista.
- Hankaloittavasti.
- Arvioin, että muutos tulee olemaan suuri. Digitalisaation uskotaan nopeuttavan kaavoitusta, mutta on jo merkkejä, että samalla siitä tullaan syrjäyttämään arkkitehdin monipuolinen arviointi ja eettinen näkemys.
- -
- Pätevyystodistukset ja pätevyysien hankkiminen entistä vaikeampaa pienessä toimistossa
- Muutos niin sekava etten osaa sanoa
- Ennakoimattomuus, ennalta arvaamattomuus, tulkinnat, voimaan tulevat purkamisen edellytykset ja niiden tulkinta, pätevydet,
- Suunnitteluala on valmis ottamaan haasteet vastaan. Tarvitaan tietoa ja koulutusta.
- en osaa sanoa
- Tietomalliasiat vaikuttaa omaan ja toimialan työhön
- Se päättää 38-vuotisen työurani. Simple as that.
- Kaos

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

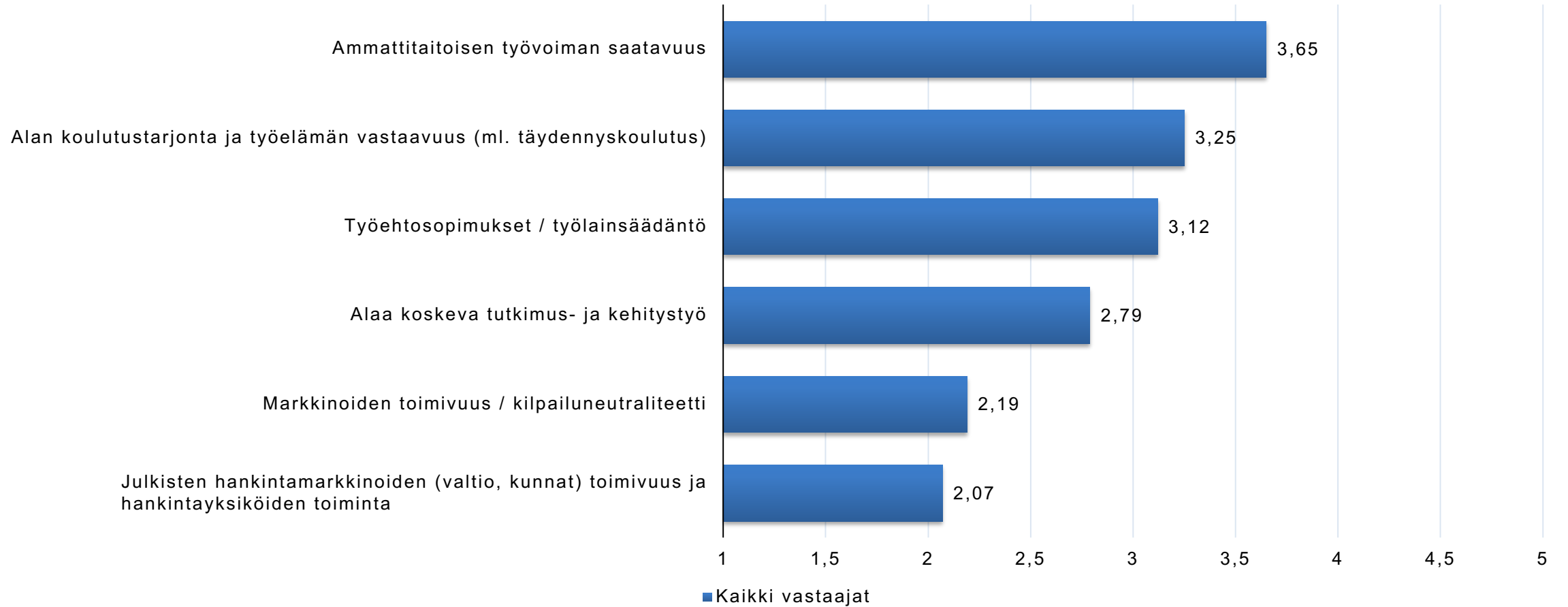
17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

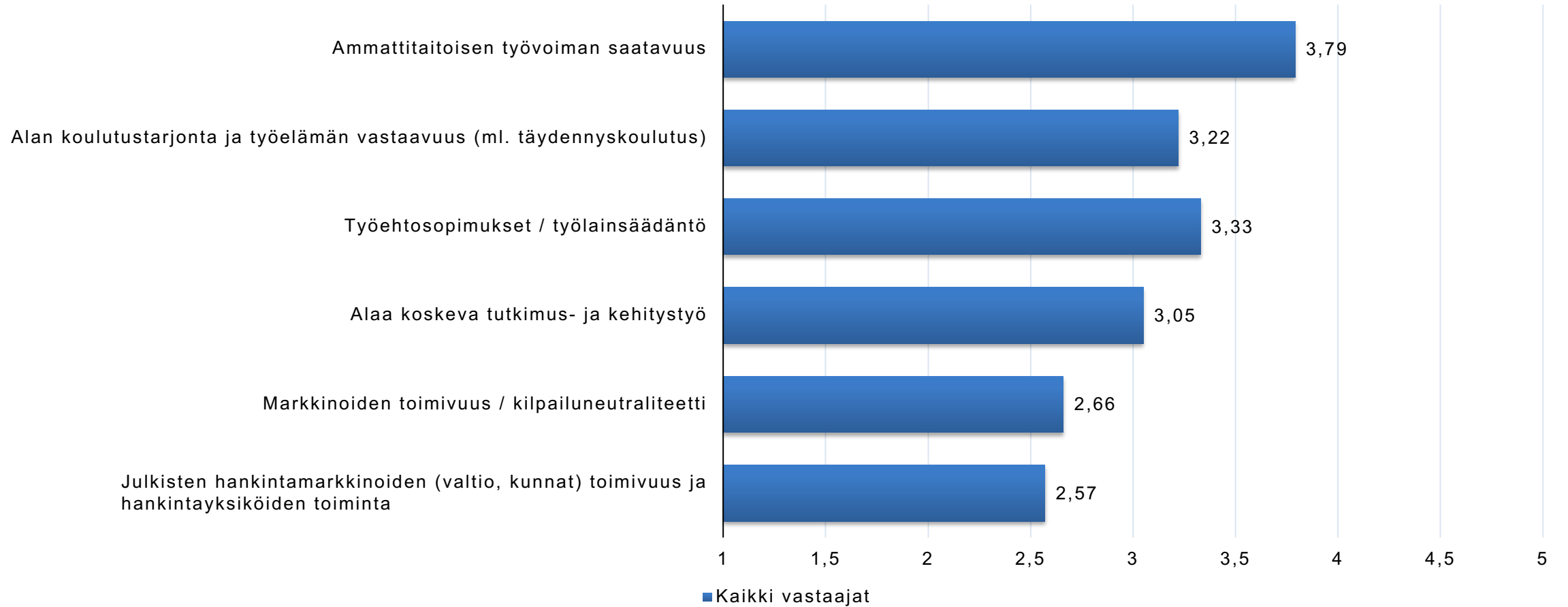
- Vaikutuksia kaavoitukseen tulee jonkin verran. Yksityisellä puolella pätevyyslainsäädäntö, energialaskenta ja lupa tietomallit tulevat vaikuttamaan merkittävästi.
- Aluksi mutkistaa tekemistä, tulevaisuudessa toivon mukaan selkeyttää
- Tulee joiltain osin aiheuttamaan lisää työtä ja byrokratiaa. Voi vaikeuttaa yhdenvertaisuuden toteuttamista sekä heikentää rakennetun ympäristön laatua.
- Positiivisesti
- Sertifiointikäytäntö on tietojen mukaan kesken. Pätevyyksiin liittyvät asiat ovat poikkeuksellisen huonosti hoidettuja ja siksi Safa hakeekin ymmärtääkseni siirtymään lisää aikaa.
- Lainsäädännön muutokset epäselviä, muutoksista vaihtelevia arvioita, lopullista lakitekstiä ei ilmeisesti vielä ole ja lain tulkinta levällään. Nykyisen hallituksen rakennuslain muutokset eivät hidasta riittävästi maapallon lämpenemistä, rakennusala jää edelleen yhdeksi suurimmista kuormittajista.
- kaupunkisuunnitteluun ei suoria vaikutuksia kovin paljoa, välillisesti esim. suunnittelutarveratkaisuisissa ja -poikkeamisissa muuttuvat käytänteet vaikuttavat meillä, käyttötarkoituksen muuttaminen asumiseen (asemakaava-alueilla) voi pidemmän päälle aiheuttaa haasteita ja ongelmia, voi toki olla myös joissain tilanteissa hyväkin asia
- ulkopuolisen asiantuntijatyön lisääntyminen
- Toivottavasti työllistävästi. Saattanee vaikuttaa käynnissä olevien projektien ja käynnistyvien projektien suunnitteluratkaisuihin ja aikatauluun
- Kaikki aivan sekaisin markkinavoimien tahtotilasta
- Vaatii työtä ja perehtymistä vielä, miten muutokset vaikuttavat. Ei ehkä niin suuria vaikutuksia kuin yksityisellä puolella, jossa pitää omaksua vielä enemmän uutta. Toki RYHTI vaatii aikaa, ajatustyötä ja resursseja.

SUHDANTEIDEN VAIKUTUKSET TYÖHÖN

17. Miten arvioit 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamisen uuden lainsäädännön vaikuttavan työhösi ja toimialaan? (Kaikki vastaajat)

- -
- En osaa sanoa. Toivon sen lisäävän työpaikkoja, ja vakituisia vakansseja.
- Jatkuvat muutokset teettävät paljon ylimääräistä työtä. Kohteeni ovat olleet suuria. Haen rakennuslupia parin vuoden välein ja joka kerta määräykset, vaatimukset ja ohjeet ovat erilaiset.
- Tilaajan puolella huomioitava muuttuneen lainsäädännön aiheuttama lisätyö ja sen varmistaminen konsulteilla.
- Vaikuttaa osin
- Kaavamääräysten tarkentamista ja rakentamisen tarkempaa ohjaamista.
- Kauhunsekaisin tuntein odotamme mitä muutoksista seuraa ja miten pystymme niihin reagoimaan. Vaikutusten ennakointi on ollut todella vaikeaa.
- En tiedä
- Ei suuria muutoksia työhön, mutta byrokratiakäytännöt voi muuttua.
- Sääntömuutokset aiheuttavat varmaan sekavuutta (purkulupien helpottuminen, lupakäytäntöjen muutokset)
- Todennäköisesti lisää byrokratiaa joka syö aikaa luovalta suunnittelutyöltä
- Villin nikkarointirakentamisen määrä kasvaa ja viranomaiset ovat yhä voimattomampia AirBnB kanssa.
- Epävarmuus, byrokratia lisääntyy
- Vaikuttaa etupainoisesti tilaajan töissä, ei ole tarpeeksi tietoa mitä asioita pitäisi ottaa huomioon suunnittelupalveluja tilattaessa.

Kiitos!

koulutus@safa.fi